

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
867
10. VIII 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ПОРОДИЧНИ ЖИВОТ
ПИНГВИНА

НА 12.
СТРАНИ

БУМ НА ДВА ТОЧКА. У Италији и Француској скутери су поново у моди! Омладина лудује за лаким мопедима који развијају приличну брзину до 40 километара на час, троше мало горива. Уз то, за њих није потребна возачка дозвола, а и цена им је веома приступачна. Индустрија стално производи нове моделе, а улице су преплављене мотоциклистима свих узраста. Најновији италијански тип малог мотора.

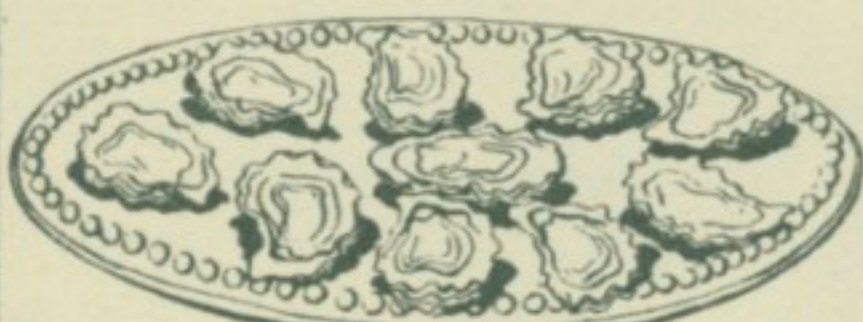
МАЧКА И ЊЕНИ ПСИ. Старица Кет Ворд — њено име преведено на наш језик значи „мачка“ — сваког јутра крене улицама енглеског града Кемберлија с чопором својих четвороногих љубимаца да им обезбеди храну за тај дан. Да се пси не би изгубили, веже их за колица с једним точком која јој служе да набављене намирнице одгура до куће. Старица је пензионерка и не би могла да издржава своје псе да није свакодневних „прилога у природи“ које дају њени суграђани. Дом „старе мачке“ отворен је за све псе — бескућнике.

Веровалти илти не!

ПЛЕМЕНИТА НАМЕРА

Када је председник Боливије Маријано Мелгарехо сазнао за избијање француско-пруског рата, одмах је мобилисао читаву Боливијску војску и у поноћ кренуо на пут дугачак 12.000 километара да би помогао Француској. Армија је марширала читаву ноћ а сутра дан Мелгарехо је одустао од своје племените намере схвативши да га од Француске деле џунгле, пустиње и Атлантски океан. (1870.)

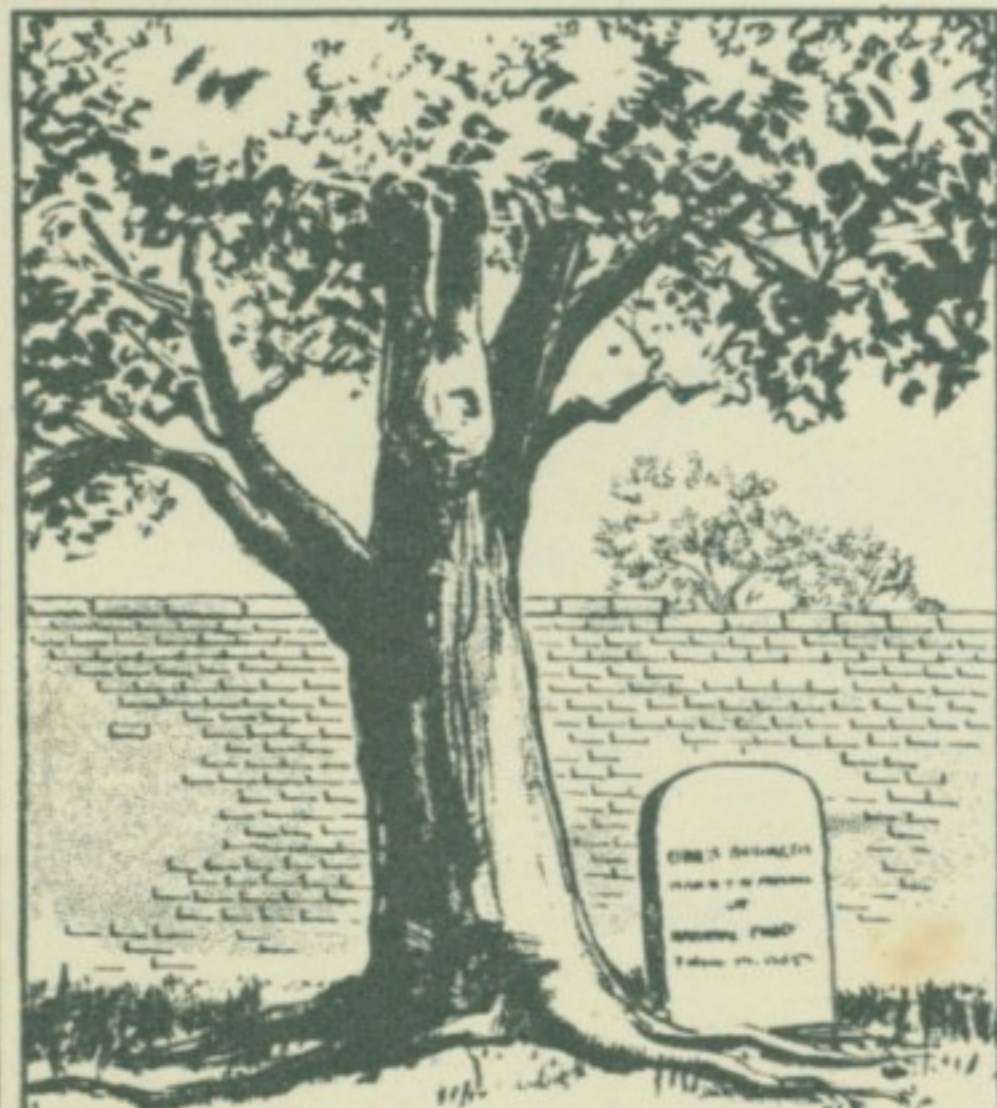
ОСТРИЈЕ

Јели богати грађани Антверпена из 16. века изношене су на трпезу са позлаћеним луштурама и на тањирима обрubaњеним правим источњачким бисерима.

ВЕНАЦ

На писмима-препоручама које је у 18. веку издавало Француско министарство спољних послова страним великодостојницима, садржавао је компликовано шифровано саопштење о брачној стању, верској припадности, образовању, политичком опредељењу и пороцима доносиоца!

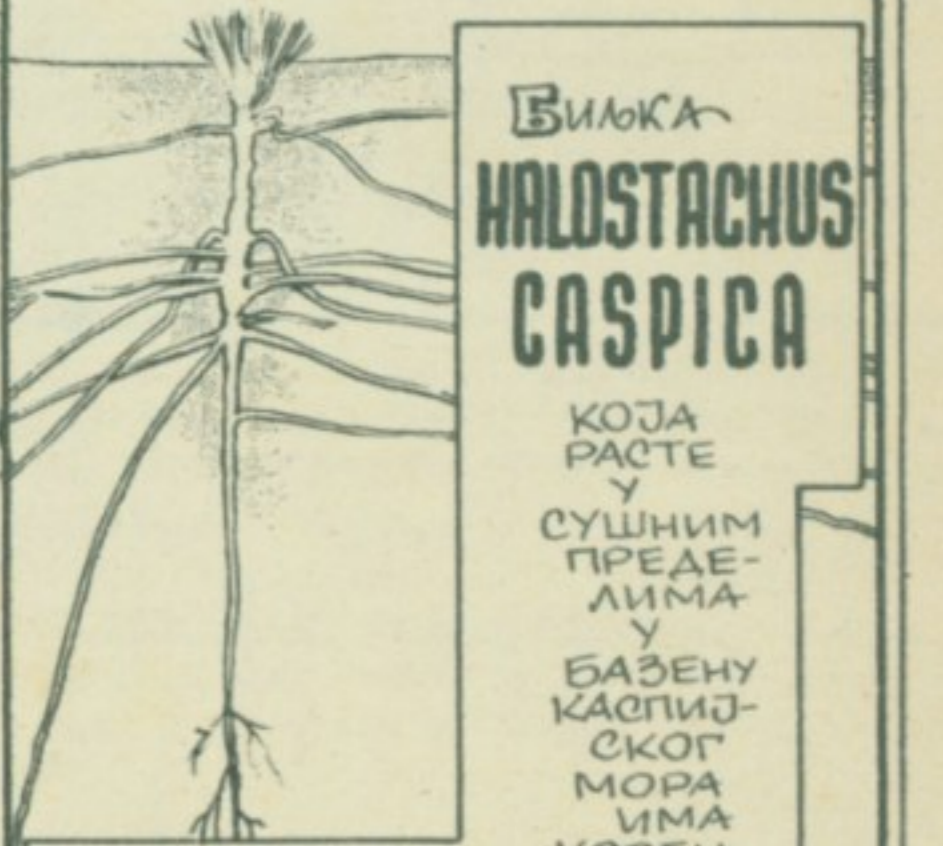
ЧАРЛЕ БОЈИНГТОН

Кога су осумњичили да је убио пријатеља и због тога обесили у граду Мобилу 1853. године, побо је пред вешање држаоцију свог бича у земљу. Држаоција је пустила корен, олистала и израсла у огромно дрво.

Џорџи Цоли

Из Сент Пола (САД) била је сестра 4 лекара и мајка 4 медицинске сестре, тетка 6 лекара и баба 3 хирурга.

Биљка HALOSTACHUS CASPICA

Која расте у сушним пределима у базену Каспијског мора има корен 14 пута дужи од надземног дела биљке.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1 ЧИШАО САМ
2 ЧИШАМ...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

БРАНКА

РАДАКОВИЋ

студент социологије: Пре него што сам пошла у школу, бака ми је читала лепе и занимљиве књиге о принцезама и змајевима, о дечацима и девојчицама из разних крајева света. Сећам се једне веома тужне бајке о девојчици која је умрла од зиме продајући шиблице. Прва књига коју сам сама прочитала је „Ветар у врбаку“ Кенета Грејема. Главне личности су кртица, пацов и жабац. То је једна од оних књига у којој поред занимљивих догађаја има и много истина о животу. „Ветар у врбаку“ сам читала неколико пута и чак сам се носила мишљу да од њега начиним, уз нечију помоћ, позоришни комад који би вероватно био омиљен међу децом. Сигурна сам да би се многим дечацима и девојчицама допале кратке песме каквих има доста у овој књизи. Ево једне од њих:

Дуж плићака, трићака,
патке гргоре,
брчкају се, гњурају
с репом нагоре!

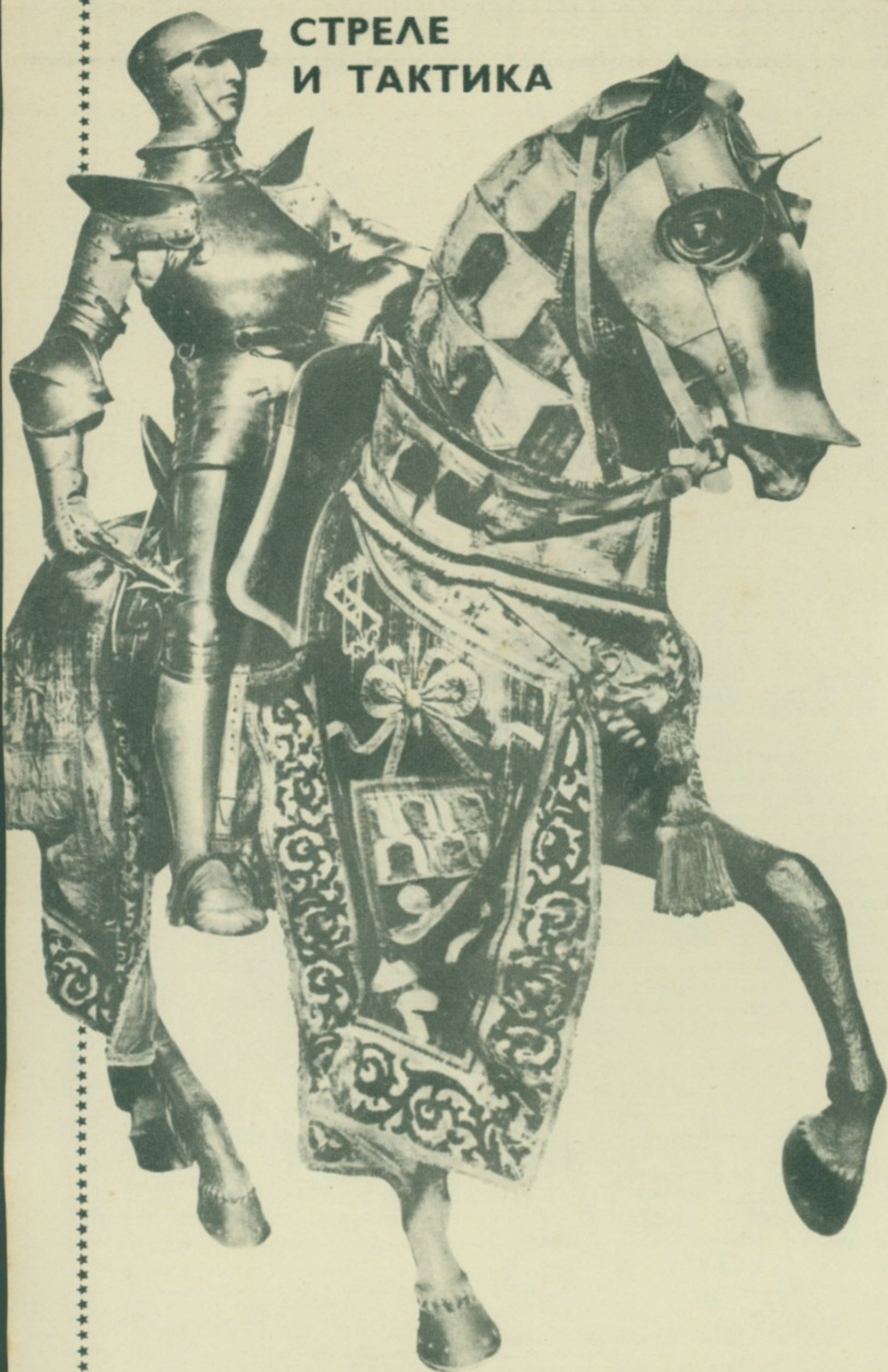
По води, под водом,
баш је живот леп!
Потонути не можемо
јер нас држи — реп...

Ових дана управо читам збирку песама Мони де Булна „Златне бубе“. Овај песник је за мене право откриће и верујем да ће постати један од оних којима поклањам своје поверење и своје време.

ПРЕОКРЕТ У ИСТОРИЈИ РАТОВАЊА

ПОРАЗ ОХОЛЕ КОЊИЦЕ

КАКО ЈЕ ПЕШАДИЈА
ПОСТАЛА КРАЉИЦА РАТОВАЊА

СТРЕЛЕ
И ТАКТИКА

Крајем XIII века гиздави феудални коњаник са своје висине одбија и да примети пешака. Сјајно наоружан и навикнут од детињства на тешке вежбе, он представља елиту друштва. Насупрот њему лоше опремљен и презрени, пешак је као створен за подређене и мање достојне послове: чување оружја, пљачку, итд. Коњаница је била цвет и понос сваке земље, десна рука моћних владара.

Па ипак је 11. јула 1302. године, на опште запрепашћење, војска француског краља претрпела страховит пораз у борби с побуњеним фламанским занатлијама и сељацима.

После победе, фламански побуњеници су у цркви Норт Дам д Куртре изложили најмање 700 коњаничких мамуза, због чега је цео сукоб и добио име „битка златних мамуза“. Истину за вољу, изгледа да је фламанска пешадија, скупљена и наоружана збрда-здоло, успела да победи једино захваљујући grubим грешкама француских заповедника.

Већ 1328. године Фламанце је победила код Касела моћна коњаница новог француског краља Филипа VI од Валоа. Битка златних мамуза још није показала снагу пешадије,

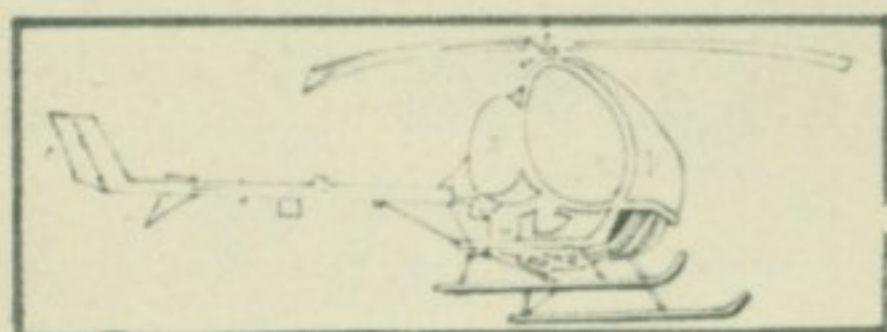
па чак није била схваћена ни као опомена. Француска коњаница је с пуно самопоуздања ступила у стогодишњи рат.

Стрелци тријумфују

Енглези су у стогодишњем рату употребили ново оружје, тзв. „дугачак лук“ од тисовине, у исто време чврст и лак. Висок око два метра, лук је омогућавао употребу јасенових стрела дугих читав метар, које су имале знатну убојну снагу и домет од 200 метара. Велика предност дугачког лука било је лако руковање и брзо гађање, из њега се могло избацити 10—12 стрела у минути.

Прва велика победа стрелаца је битка у Креси. Искрцавши се у Нормандији с малом војском од око 10.000 људи, енглески краљ Едуард III је почео да пљачка и пустоши. Затим је морао да крене ка северу бежећи испред огромне француске војске коју је предводио краљ Филип VI од Валоа. Када је увидео да ће га стићи, зауставио је своје трупе на двадесетак километара северно од Абевила, на једном брду изнад Кресија, 25. августа 1346.

Пошто је коње и опрему склонио у позадину, Едуард III је своје војнике поређао по обронцима брда

ПОЛИЦАЈАЦ ВРЕБА ИЗ ВАЗДУХА

Осмогодишња Сузан гледала је с усхићењем човека за воланом који јој је обећао да ће је одвести у циркус. У ствари био је то озлоглашени киднапер који је већ више пута осуђиван због крађе деце. Овог пута извео је своју отмицу беспрекорно. Нико га није видео.

Одједном се зачула шкрипа кочица. Један аутомобил му је препречио пут а други му је пресекао одступницу. Само неколико секунди касније на његовим рукама шкљоциле су лисице.

— Али како је то могуће? — отмицар је био запрепашћен. — Знам сигурно да ме нико није видео.

Инспектор му је прстом показао

хеликоптер који је још кружио изнад њих:

— Он те је видео!

Ваздушна полицијска патрола у калифорнијском граду Лејквуду је свакако најчувенија на свету. У том граду од 85.000 становника криминалитет је 1966. године достигао застрашујуће размере па је одлучено да се ваздушна патрола с хеликоптером укључи у потеру за преступницима. Само за годину дана хеликоптер је учествовао у 1.100 операција и допринео да се криминалитет знатно смањи.

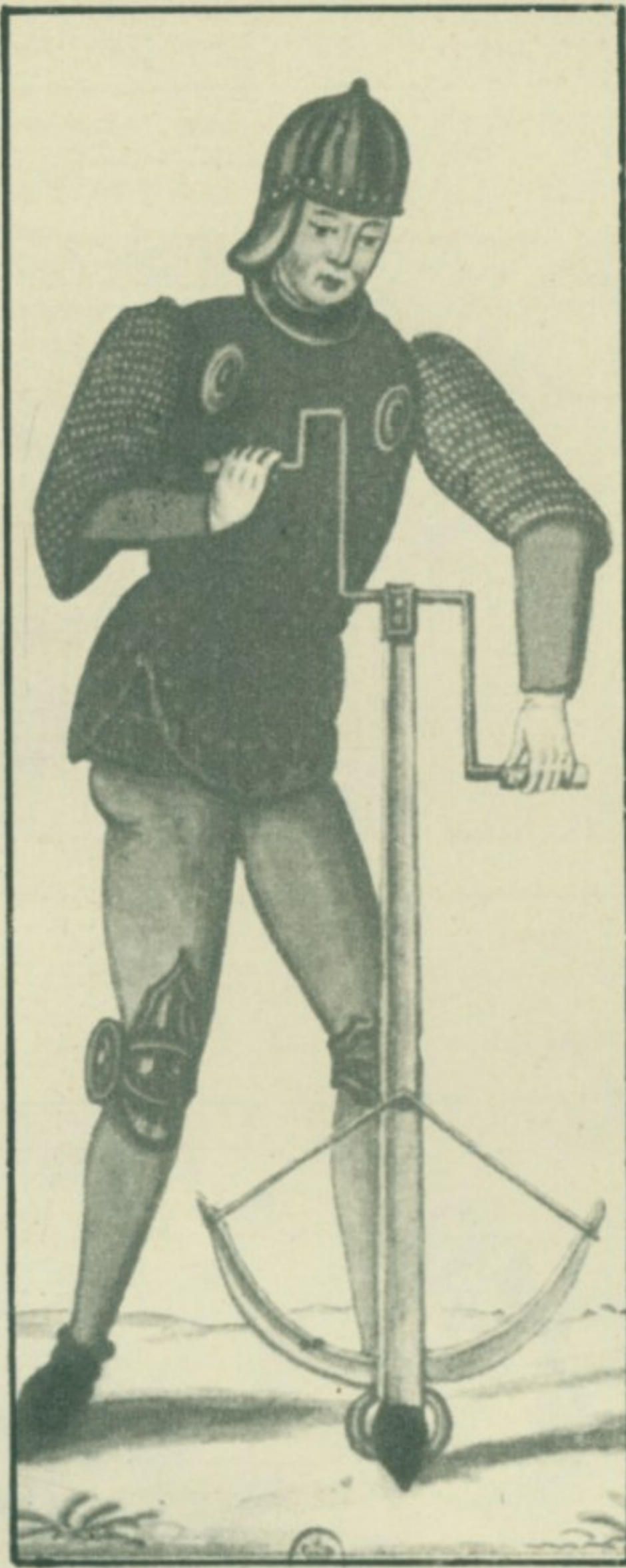
Операција спасавања мале Сузане и сличне акције изводе се врло ефикасно захваљујући бешумним роторима специјалног хели-

коптера и изванредној видљивости која омогућаје да се и најмање појединости на земљи јасно уоче с висине од 150 метара. У време киднаповања мале Сузан помоћник шерифа Морис Хелгесон патролирао је у хеликоптеру на свом свакодневном послу. Хеликоптер је неуморно крстарио од једне школе до друге. Одједном Хелгесон је приметио да су две девојчице уплашено побегле од једног зеленог аутомобила који је стао близу њих. Потом је исти аутомобил пратио другу девојчицу до пуне улице. Шофер је стао, пришао је девојчици и узео је за руку. Све полицијске патроле у граду су одмах обавештене. Тако је киднапер долијао.

ЛУК КОЈИ ИЗБАЦУЈЕ 10—12 СТРЕЛА У МИНУТУ НА 200 МЕТАРА

СТРЕЛАЦ ИЗ XIV ВЕКА ОДАПНЊЕ СТРЕЛУ ВЕЛИКЕ УБОЈНЕ СНАГЕ

у три реда, један изнад другог и окружио их стрелцима. Ровови ископани на брзину појачавали су ову очајничку одбрану, у којој коњица, понос сваке војске, није имала ни какву улогу.

Француски пешаци који су пристигли, били су засути кишом стрела. Морали су да се повуку у нареду. Бесни, коњаници су навалили али свега неколико десетина успело је да се приближи енглеским рововима, остали су настрадали још раније захваљујући великом домету новог оружја — стрела. Под самим француским краљем убијена су два коња и његови људи су га једва одвукли у Амјен. Био је то страхан пораз. Французе је само ноћ спасла још веће катастрофе.

Битка код Кресија остала је забележена у историји као велика победа пешадије, мада у оно време нико није био тога потпуно свестан па је француски пораз био тумачен на различите начине.

Коњаници — оклопне тврђаве

Још дуго је пешадија остала помоћно одбрамбено средство, али сад већ много више цењено него пре битке код Кресија. Већа пажња посвећена је и њеном наоружању и опреми. Слободни стрелци носили су двоструке огртаче од дебеле коже или грудњаке са челичним плочицама; главе су им биле заштићене великим металним касицама.

Истовремено и опрема коњаника је постала сложенија, још гломазнија и тежа. Да би се заштитили од убојних стрела, они су морали да навлаче јаке оклопе, који су се састојали од најмање 18 повезаних металних делова. Коњи су такође били добро покривени и оклопљени. Као последица тога развила се металургија, затим радионице оружја, ливнице, итд.

Швајцарци сеју панику

Око средине XV века Европа у познаје швајцарску пешадију, која још од почетка XIV века у својим борбама за независност примењује врло једноставну тактику. Швајцарски војник је сиромашан планински сељак који нема новца за богату опрему. Његова снага је у великим колонама које броје око 50 људи, по ширини и дужини. Ратници из прва четири реда држе обема рукама, у висини рамена, дрвено копље дугачко 5,50 метара, које стоји готово положено. Колоната тако личи на бодљикаво прасе о које се ломе напади непријатеља. Људи из средине носе копља усправно и спремни су да попуне евентуалне празнине у првим редовима. Они повремено и излазе из колоне и нападају непријатеља. Мноштво стегова лепрша се изнад ове праве шуме људи.

Швајцарска пешадија примењује тактику напада македонске античке фаланге. Армија се састоји од три колоне које напредују паралелно. Снага швајцарских пешака није зависила ни од врсте оружја, ни од неких нових ратних начела. Њихова моћ је била у неизмерној храбрости, оштрој дисциплини и жарком патриотизму; брзина и лака опрема само су јој ишле у прилог.

После страховитих пораза које су нанели Шарлу Неустрашивом, швајцарски пешаци постају страх и трепет целе Европе. Тада су и француски краљеви схватили значај и вредност пешадије која је касније зато названа краљицом ратова.

Мада је развој ратних вештина био веома спор, може се рећи да XIV и XV век у том погледу представљају праву малу револуцију. Крајем XV века сви владари већ троше огромне суме на артиљерију, која ће у следећим stoleћима играти тако важну улогу.

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ПЛАМЕНИ ПЛАМЕН. Двадесет седмогодишњи Винс Хадзон из Аделаиде, у Аустралији, није имао среће. Из најлепших намера организовао је клуб „Кући старих пламенова“ намењен младим које су оставиле веренице. Интересовање је било велико. Али, баи оног дана када је клуб требало да буде свечано отворен, на тавану зграде избио је пожар и клуб је био потпуно уништен. Кад се нашао пред згариштем, Хадзон је изјавио: „С пламеном се изгледа не треба играти, чак ни у наслову.“

РЕЦЕПТ ЗА КОСУ. Удобно заваљен у столицу за љуљање примио је Џон Солинг из Слента, у Вирџинији, новинаре који су дошли да му честитају 111. рођендан. „Кажите нам — питали су га — како је могуће да сте до тако дубоке старости сачували своју црну и густу косу? — „Нема ту никакве тајне — одговорио им је креники старац. — Једноставно, од дана када сам престао да будем под мајчиним скутом, ниједном је нисам опрао. А као што видите, то јој је изванредно годно.“

ЖИВА ЗАКОПАНА. — У присуству готово свих својих суграђана, четрдесет трогодишња Ева Смит из енглеског града Скегниса допустила је да је живу закопају. Она намерава да остане у свом „гробу“ 100 дана и тако потуче рекорд, који је у априлу поставио ирски келнер Мајк Мини. Евин „гроб“ је веома комфоран: има климатске уређаје, осветљење и радио-апарат. Њени суседи тврде да Ева на овај начин жели и да постигне рекорд и да се одмори од своја три веома немирна детета.

КАПЕТАН Кејт

ЊЕЈТ ЈЕ БИЛА ПРИНУЂЕНА ДА СЕ ПОКОРИ ЗАХТЕВУ БРАЋЕ КАТЛЕР.

САД ЈЕ ДЕЧАК У НАШИМ РУКАМА, ЊЕГОВ ОТАЦ ЋЕ МОРАТИ ДА ПРИХВАТИ НАШЕ ЗАХТЕВЕ ...

МОГУ ЛИ СЕ ЧИТАТИ ТУЋЕ МИСЛИ

У раду научног скупа о телепатији одржаном у Москви ове године учествовали су многи познати професори универзитета, академици, лекари, педагози, физичари, биолози. Без обзира на веома различита мишљења која су се том приликом чула већ и сам скуп истакнутих научних имена показао је да се проблем телепатије озбиљно разматра.

Неки научници, на пример, сматрају да је телепатски дар био сасвим нормална способност наших далеких предака. Захваљујући њему човек је могао да пренесе другим, удаљеним људима, сигнал за опасност или узбуну. Међутим, кад је загосподарио тајном ватре, праисторијски човек почео се служити димом и пламеном за споразумевање на даљину. Даљим развојем цивилизације телепатске везе постале су непотребне: дошла је најпре пошта, па телефон, затим радио и, најзад телевизија. Али, када човек није у могућности да помоћу техничких комуникација обавести друге о несрећи која га је задесила, кажу даље ови научници, његова телепатска моћ поново му помаже. Ови случајеви спонтане телепатије увек су резултат велике емоционалне напетости и научнику је практично немогуће да при експериментима оствари такво осећајно стање у вештачким условима. Јасно је да су истраживач у лабораторији и човек у опасности нешто сасвим различито од самог почетка и управо ту лежи тајна немогућности да се мисао пренесе на даљину с истим успехом.

Научници признају да још не знају све о телепатији.

— Ја сам психијатар — каже професор Лазар Сухаребски — и упознао сам пацијенте необичних способности, какве поседује веома мали број људи. Видео сам човека који се дословце сећа свих детаља из свога живота. Проучавао сам случај

Научници се још нису сложили постоји ли телепатија. СССР прва лабораторија за телепатију и парапсихологију

једног епилептичара који је могао да понови, реч по реч, читаве странице текста на страном језику, пошто би га само једном чуо. Знао сам дечака који је у свако доба дана или ноћи знао тачно колико је часова. Да ли тај дечак осећа време које пролази или добија обавештења о времену из неког непознатог извора? Не можемо на ово питање да одговоримо.

Примећено је да се особе са телепатским даром најчешће срећу међу слепим и глувим лицима као и међу близанцима. Када једног дана телепатија нађе своју практичну примену у космичким летовима или криминалистици, на пример, такви људи ће се специјално подучавати. Телепатске биолошке везе мајке и детета нико не може да спори. Посматрања извршена у једном московском породилишту показала су да је док је беба плакала мајка, која се налазила у удаљеној просторији и није могла да је чује, била видно узнемирена. Примећена је и обрнута зависност: када је мајка осећала болове, беба је плакала.

У Совјетском Савезу изведено је експериментално телепатско преношење слике на раздаљини Москва—Новосибирск и Москва—Лењинград. А да би се омогућио телепатски пренос слика на даљину потребно је задовољити неке основне услове. Прво, треба обезбедити „комфор“ никаква напетост, никакав замор очи опита, никакви непотребни предмети који би скретали пажњу. Друго, потребна је психолошка припрема. Лице које учествује у експерименту мора тачно да познаје постављени проблем и да не сумња у успех опита. Недостатак поверења онемогућио би усредсређеност. Затим, мора да се осећа са-

свим угодно, да буде без брига и узбуђења.

Пажња преносиоца слика усредсређује се на објекат чију слику треба да емитује. Починје да додирује предмет да би о њему преко прстију стекао представу. Затим замишља у себи тај предмет. Потом преносилац, посматрајући и додирујући предмет, замишља лик примаоца. Експеримент је показао да су 34 особе тачно примиле 7 од 10 емитованих слика.

ЈЕДАН ДЕЧАК УВЕК ЗНА ТАЧНО ВРЕМЕ

Једна група руских научника про веравала је могућност телепатског преношења бројева и то на раздаљину од неколико метара па до више километара.

Експерименти су показали да врло често у почетку преношења мисли представа која се јавља код примаоца не одговара слици која се преноси. Али, током огледа, слика се учврстила у његовој свести. Прималац је коначно прихватио слику, пошто би је преносилац поновио више пута. Дobar прималац види слику сасвим јасно 7—10 секунди после почетка преноса.

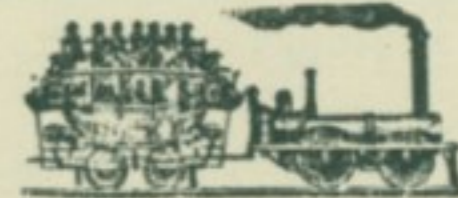
У ствари, свака особа може да преноси представе бројева. Научници су за преносиоце узимали сваког ко је то желео и приметили су да се период фиксације, тј. број позављања потребних за преношење истога броја мењао зависно од личности. У експериментима тај се период кретао од десет секунди до једног и по минута. У преношењу на раздаљину од два километра, од 135 бројева само 35 није задовољило.

Проблем „човек — човек“ такође спада у област телепатије. То је сасвим нов и веома значајан проблем биолошке сагласности или, пак, несагласности човека и групе. Биолошке, а не психолошке! Када вам се деси да и против своје воље осетите антипатију према некој особи, ради се о биолошкој несагласности. Такви случајеви имају сасвим материјалну основу: емоције, душев на стања, огледају се у електричној активности мозга.

Совјетски научници нису јединственог мишљења кад је у питању телепатија. У том смислу они могу да се поделе у три групе. Први потпуно негирају постојање телепатије. За њих је, телепатија магија и шарлатанство. Са гледишта познатих физичких закона, кажу они, пренос „мисаоне енергије“ је необјашњив, а људи не познају нове врсте енергије. Други, апсолутни поборници телепатије, одговарају да је то став физичара с краја прошлог века. Да је неко физичарима деветнаестог столећа, пре открића радиоактивности, казао да постоје зрачења која могу да трају хиљадама година не мењајући видно тела која зраче, они би изјавили да је то немогуће. Трећи, најопрезнији, саветују да се појава телепатије дубље проучи и научно докаже.

Совјетски Савез је прва земља на свету у којој је основана лабораторија за телепатију и парапсихологију. Подухват научника финансира држава.

НАЈТАЧНИЈИ ВОЗ НА СВЕТУ

Најдужа железничка пруга на свету води од Москве до Владивостока. Путовање транссибирском железницом траје седам дана. За то време путници разних раса и народности у својим удобним вагонима преваљују 9.300 километара.

Пре него што је ова пруга саграђена, у 19. веку, путовало се од Москве преко Сибира до Владивостока каткад и по годину дана! Зато су путници из Владивостока за Лењинград, тада Петроград често кретали на своје далеко путовање наоколо, преко друге стране света.

Ниједан грађевински подухват није наишао на толико препрека. Прво је секирама требало раскрчити пут кроз 5.000 километара дугу сибирску тајгу. Саграђено је 4.000 мостова. (Најдужи је два километра онај преко Амура, код Хабаровска.) Затим зима у Сибиру траје 240 дана у години. За време

кратког лета отапају се снег и лед и настају поплаве. Једна таква поплава прогутала је више стотина радника, однела 370 километара пруге и 15 мостова. Градња пруге трајала је од 1891. до 1904.

Међутим, пруга је била слаба и несигурна. Радови су настављени 1930. године а завршени су тек 1939.

ЗА СЕДАМ ДАНА И СЕДАМ НОЋИ — 9.300 КМ.

Данас возови транссибирске железнице развијају брзину чак и од 120 километара на час. Међутим, цео пут заједно са стајањем преваљују просечном брзином од 60 километара на час.

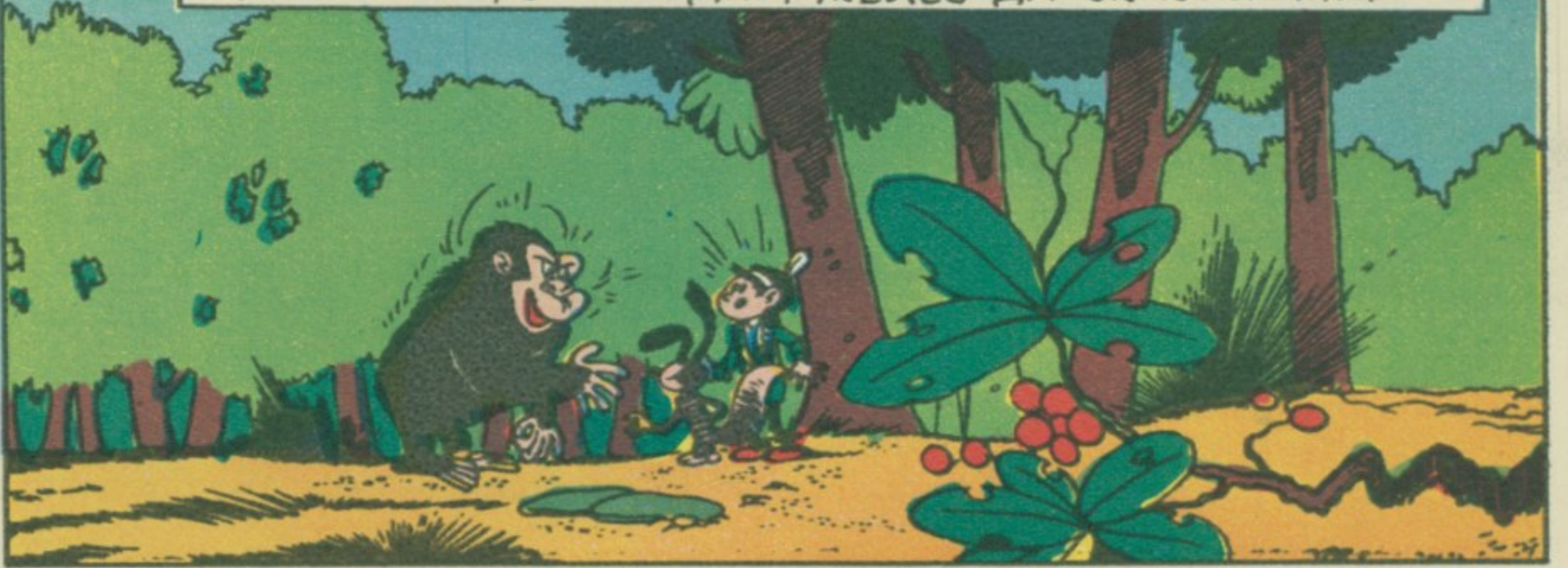
У току путовања од Владивостока до Москве пролази се кроз шест временских подручја. Шест пута путници померају своје са-

тове. Један Американац је недавно стрпљиво пратио стубове са километражом, 9.000... 8.000... 7.000. После готово шест дана путовања, угледао је један гранитни обелиск са две стреле. Једна је показивала запад и у њеном продужетку било је написано Европа док је друга показивала исток и означавала је Азију.

Американац се нашао поред возове у тренутку када су се точкови локомотиве последњи пут окренули и воз се зауставио у Москви. Крај путовања. Возовођа је погледао у свој часовник и тужно одмахнуо главом. Нечувено! Транссибирска железница која је за собом оставила стотине река, хиљаде планина и градова и два континента каснила је читав минут и по! Разочарање возовође је било разумљиво. Јер, транссибирска железница је најтачнија на свету, кроз цео Сибир грађани по њој навијају часовнике.

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ

НАСТАЛА ЈЕ ТИШИНА. ВЕЛИКИ
МАЈМУН ЈЕ, ОЧИГЛЕДНО, УКЛЕО ДА СКЛОПИ МИР...

ПОЛОЖАЈ СЕ САСВИМ ИЗМЕ-
НИО. МАЈМУН ИМ ЈЕ ПРИЛАЗИО
КАО ПРИЈАТЕЉ И
САВЕЗНИК.

ОДМАХ ЗАТИМ МАЈМУН ЈЕ ИШЧЕЗАО
У ШУМИ. НЕСТАО ЈЕ, ВЕРОВАТНО,
ЗАВЕК. ЕКСПЕДИЦИЈА ЈЕ ЗАПА-
ЛА У ЋОРСОКАК.

ПОД ТЕЖИНОМ БАНАНА ЧАПИ И ГРУ-
ГРУУ КЛЕЦАЛА СУ КОЛЕНА. МАЈМУН
ИХ ЈЕ ПОНУДИО ДА ЈЕДУ...

ГРОЈИЦА НОВИХ ПРИЈАТЕЉА
СЛАТКО СУ СЕ НАЈЕЛИ. ЧАПИ
ЈЕ ПОСТАЛО ЈАСНО ДА МАЈ-
МУНА НЕ МОЖЕ СТРАТИ У
КАВЕЗ.

РАСТАНИМО СЕ! ВРАТИ СЕ
СВОЈОЈ БРАКИ МАЈМУНИМА,
А МИ ЋЕМО
НАТРАГ МЕ-
ЋУ ЉУДЕ!

Ишли су већ два часа а
мајмун их је пратио на
растојању од два метра.

У ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ
НЕСТАО БИ У ШИПРАГУ
ДА БИ СЕ ВРАТИО С
ПУНИМ НАРУЧЈЕМ
СЛАТКИХ ПЛОВОВА.

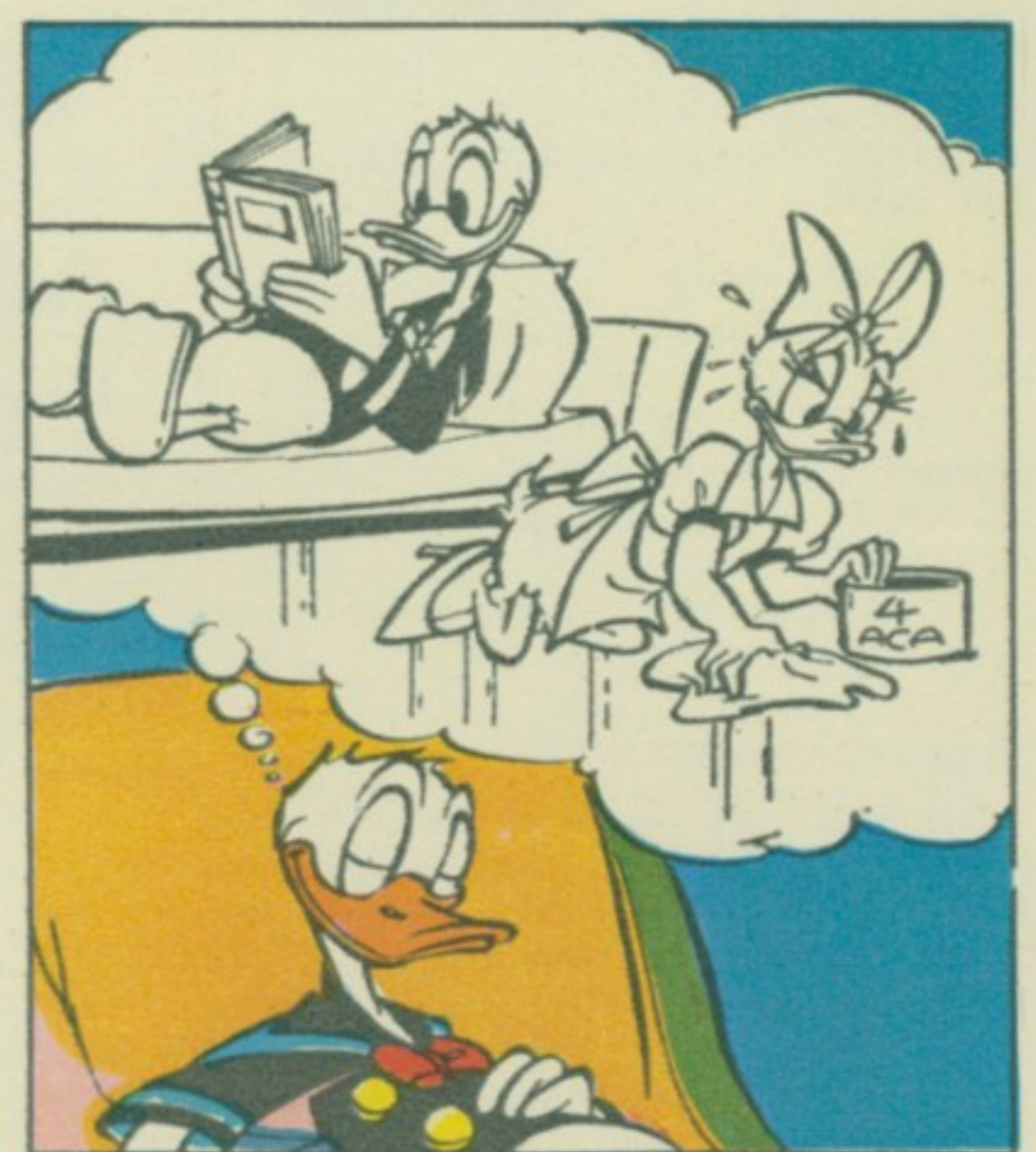
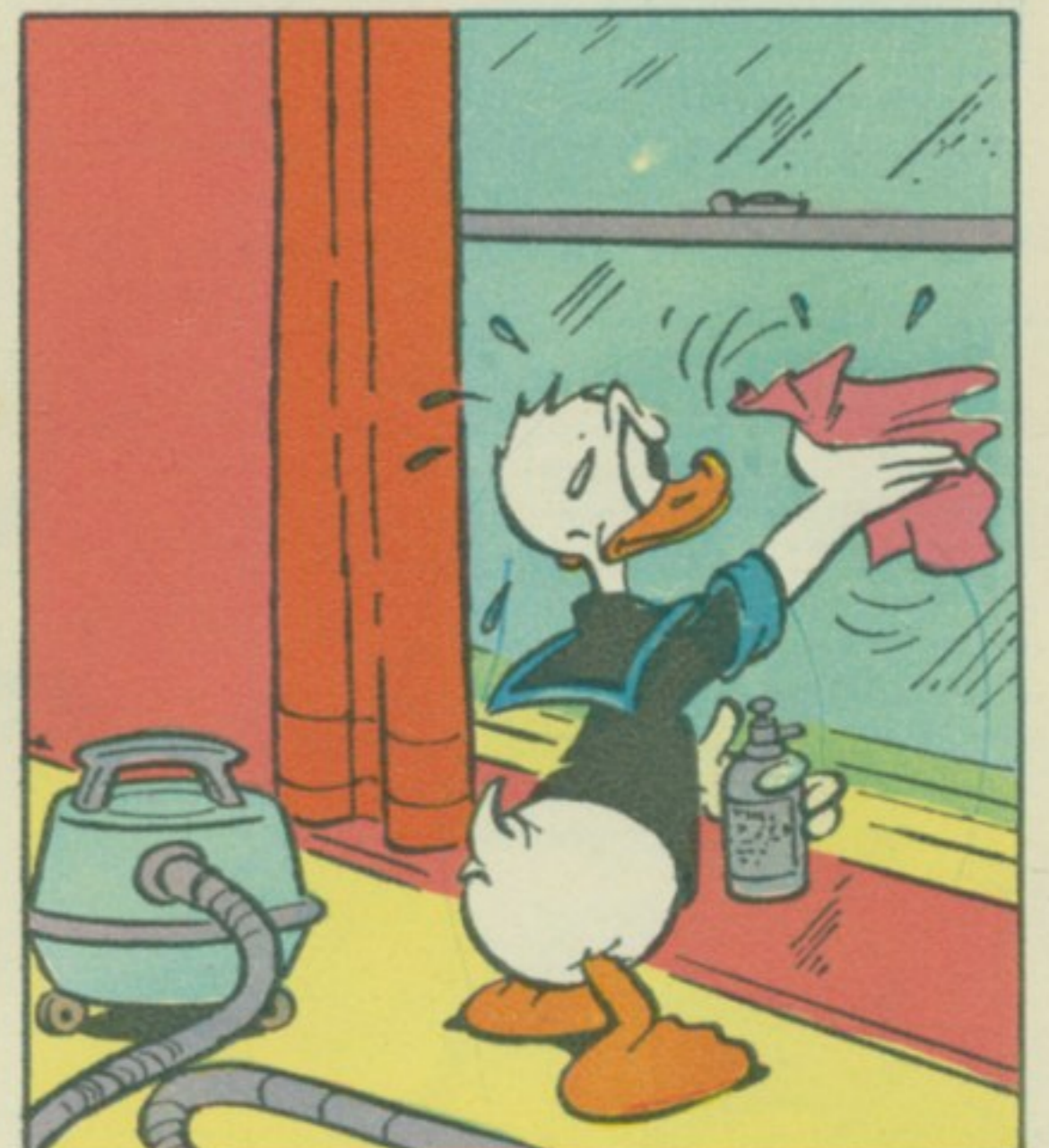
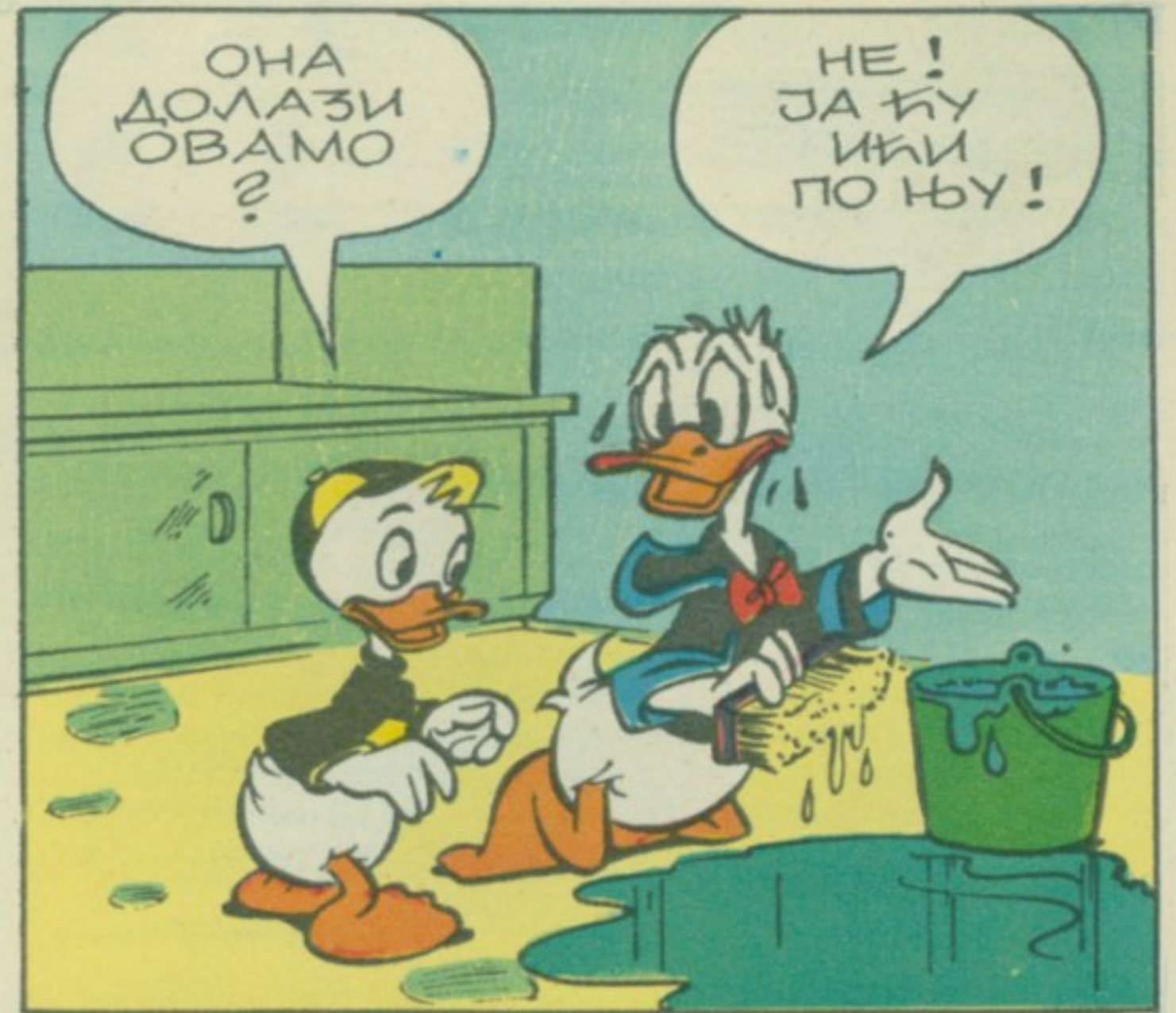
А ЗАТИМ ОПЕТ КРЕНУО ЗА ЊИМА. ДОКЛЕ
ЋЕ ТО ТРАЈАТИ?

ЗА ТО ВРЕМЕ, КА-
ПЕТАН ПИПЕМЦИНГ
ПОГРУЖЕНО ЈЕ
КОРАЧАО ИСПРЕД
СВОЈЕ ЧЕТЕ...

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ПОЗНАЈЕТЕ
ЛИ СВОЈЕ
ТЕЛО?

НЕ ПОТЦЕЊУЈТЕ ДУСТАБАНИЈЕ

ЦИПЕЛЕ КУПОВАТИ САМО ПОСЛЕ ПОДНЕ. ЗА ЖИВОТА ЧОВЕК ПРЕЂЕ 80.000 КИЛОМЕТРА

Група америчких лекара дошла је после дужег проучавања података из прошлих ратова до једног готово невероватног открића: више војника страда од жуљева и разних других тегоба и повреда стопала не го од непријатељских хитаца! Ове повреде најчешће изазива наквашена обућа која постаје груба кад се осуши. При дужем ходању и трењу с кожом јављају се озбиљне повреде на стопалима војника и он више није за строј.

Војни лекари улажу велике напоре да реше тај проблем. Али нема тај проблем само војска. Осим назаба и зубобоље ниједна друга болест није толико распрострањена и не досађује толико људима као рачне тегобе у вези са стопалима.

Стотине тона

Говорећи техничким језиком стопало представља савршен механизам природе. А оно мора бити такво с обзиром на функцију коју врши. Кад стојимо, стопала трпе терет читавог тела. Сматра се да човек просечне старости пређе за свог живота око 80.000 километара што значи да су стопала свакодневно оптерећена са неколико стотина тона.

Ако човек тежак 75 килограма препешачи један и по километар, оптерећујући своја стопала теретом од 130 тона!

Равнотежа тела

Један од задатака стопала је да ублаже удар услед тежине тела и спрече да се он пренесе на мрежу нерва и зглобова осталог дела тела. Осим тога, стопала морају да одржавају равнотежу тела и да борени се против Земљине теже потискују крв од ногу ка срцу.

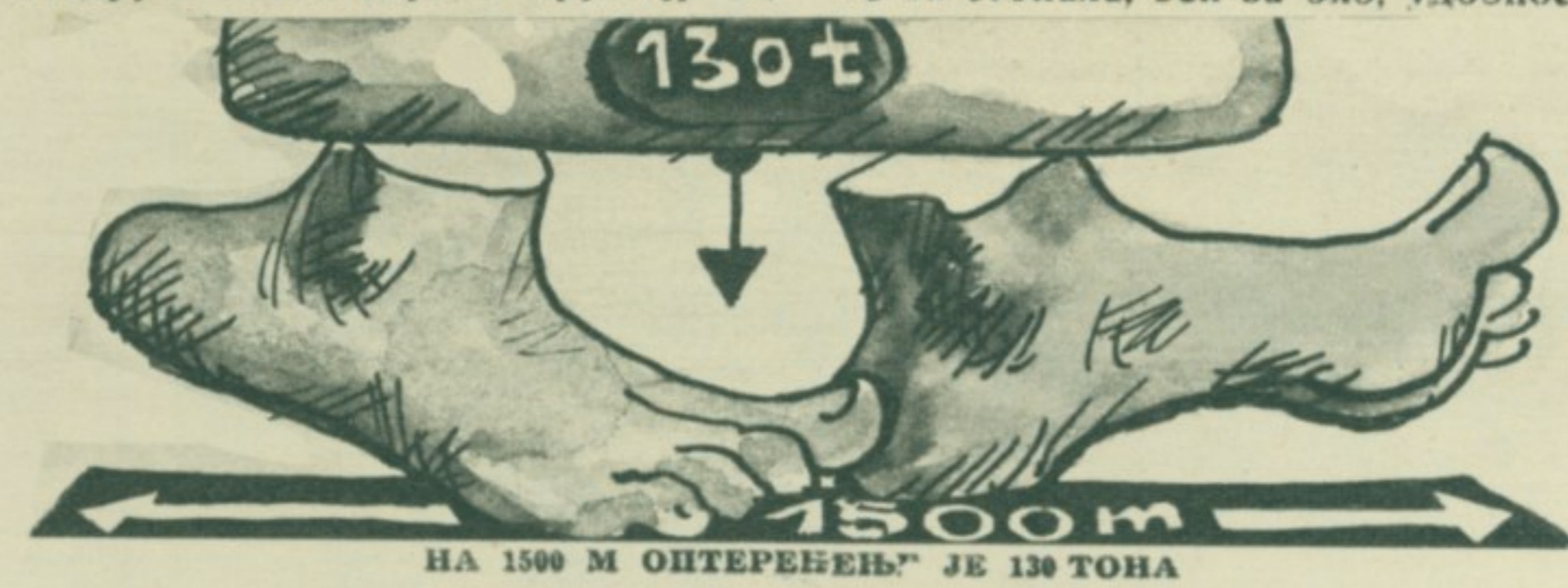
52 кости у стопалу!

Да успешно обави те своје тешке дужности стопалу помаже његова унутрашња грађа. Оно има 52 кости — једна четвртина свих костију људског тела — које су окружене врло сложеним системом од око 200 лигамената, 40 мишића и милионима

мишићних влакана и крвних судова. Сви они заједно тако складно функционишу да је тешко наћи сличан пример међу апаратима које је човек створио. Међутим, кад се тај склад поремети, догађа се исто што и с обичном машином само док машина престаје да ради стопало и даље врши своје функције, али далеко спорије и теже.

Пета носи терет

Највећи део тог огромног терета који трпе стопала, лежи у ствари на костима пете (ту је и главна кост стопала), док је остатак распоређен на друге кости које се пружају од

пете ка прстима. Кад ходамо, тежина прво пада на пету одакле се брзо преноси ка предњем делу стопала до врхова прстију који ширењем спречавају окретање ноге у чланку и у исто време припремају се за следећи корак.

Нису крива стопала

Кад нешто није у реду са стопалима, узрок за то не треба тражити у њима самим већ у другим деловима тела. Повреде кичме, повреде у доњем делу леђа, обољења зглобова па чак и главобоља могу да се рефлектују на стопалима. Неприликe настају услед незгодног ходања или промене положаја тела, али се одражавају на стопалима.

Ходати — да, стајати — не

Лекари тврде да се 90 одсто људи рађа с потпуно нормалним стопалима. Међутим, једна недавна анкета спроведена у седам америчким градова утврдила је да 74 одсто школске деце има разне деформације на стопалима, док је на вишим школама тај проценат износио чак 88 одсто! А ево зашто. У току читавог

човековог живота стопала су изложена стајању на чврстој подлози. Људи све мање ходају а пешачење је веома корисно за стопала. Стајање је — кажу лекари — велики непријатељ стопала. Оно захтева максимално напрезање стопала, док их ходање оптерећује само са 50 процената. Кад човек хода, терет се преноси са једне на другу ногу, док је једна оптерећена друга се одмара.

Ципеле за гледање

Обућа је један од највећих непријатеља стопала и узрочник многих незгода. Обућа се најчешће прави не за стопала, већ за око, удобност

се жртвује естетници. Тако обично купујемо (најчешће жене) узане и краће ципеле које искривљују стопало и остављају трагове целог живота. Стварају се пликови, жуљеви, курје очи, долази до урастања ноктију у месо итд.

Дустабаније

Врло често смо жртве лажних представа о стопалима. Тако се говори да се стопала код деце деформишу ако носе тенис-ципеле а оне у ствари не штете стопалу, исто тако и да ношење мокасинки дозвољава стопалу да се превише шири. Ипак, највеће заблуде се односе на равне табане. И данас у неким земљама људи равних табана или, како један од најпознатијих америчких научника који је проучавао овај проблем, каже да многе особе које имају равне табане не осећају никакве сметње због тога док с друге стране они који имају потпуно нормална стопала трпе тегобе. И неки други стручњаци тврде да, можда, само једна особа од хиљаду с равним табанима има непријатности због тога. Најбољи савет особама које имају равне табане је сле-

дећи: нипошто не куповати никакве улошке већ се обратити стручним особама, то јест лекарима.

Бол стопала

Најчешће стопала боле услед претераног напора и бол се отклања врло лако ако се ноге оперу у хладној води и неким антисептичним сапуном а затим истрљају алкохолом. Уза све то потребно је одморити ноге у лежећем ставу и то уздигнуте да би се сувишна крв повукла из њих.

Претерано знојење

Ово се најчешће спречава трљањем алкохолом и посипањем прашка нарочито између прстију.

Жуљеви

Жуљеви се обично појављују на доњем делу пете или на врховима прстију и углавном су последица ношења неподесне обуће. Према томе промена обуће је прва ствар у лечењу жуљева. Ако је жуљ дебео, треба се обратити стручном лицу да га исече, а нипошто то предузимати сам јер то може да доведе до озбиљних компликација.

Бол у пети

То је најчешћа појава код продавачица, апотекара, милиционера и других занимања која захтевају стално стајање или много ходања. Болуви у пети нису нимало безазлени и пацијент се мора обратити за стручни савет лекару.

Оток на палцу

И он се обично појављује услед тесне обуће. Често се и читав зглавак запали и тада долази до деформације палца. Најчешће је потребна хируршка интервенција да би се поново навукле ципеле без бола.

Кад куповати ципеле?

Ципеле треба обавезно куповати касно по подне јер су тада стопала највећа.

И још нешто: Нокте нипошто не треба сећи у луку већ равно јер се тиме умањује могућност урастања у месо.

АЕРОДРОМ НА ВОДИ

Да би био изграђен савремен, модеран аеродром потребан је огроман простор и то је често разлог што се не може подићи у близини великих градова који-ма је најпотребнији. Такав је случај био и са изградњом аеродрома код Дубровника: управо због недостатка равне земљишта аеродром је прилично удаљен од града. Осим тога, писте и разни уређаји ометају сувоземни саобраћај.

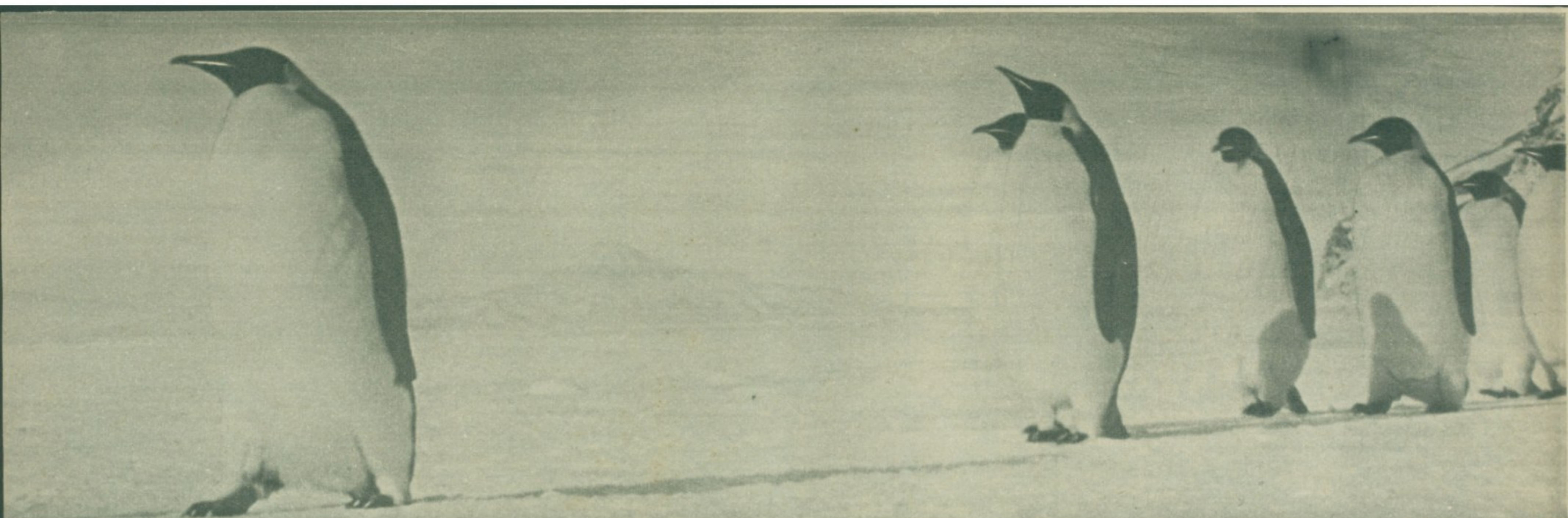
Стога је савременим градитељима пало на ум да се аеродроми будућности постављају — на води. Биле би то у ствари неке врсте цинковских носача авиона само што се не би кретале. Први такви аеродроми постављени на бетонским теме-

љима изграђени су у Хонг Конгу и Гибралтару. Овакви аеродроми могу се градити у заливима, на језерима и мочварама.

За изградњу будућег аеродрома на води биће искоришћено хиљаду хектара језера Понтшартрен, недалеко од америчког града Њу Орлеанса, затим у близини Чикага на језеру Мичиген а највећи од свих биће аеродром у тихоокеанском заливу код Лос Анђелоса. А тамо где су заливи пренатрпани као што је, на пример, њујоршки, архитекти предлажу да се аеродроми граде на високим бетонским стубовима испод којих ће моћи да се одвија нормалан саобраћај бродова.

ПОРОДИЧНИ ЖИВОТ

ЈЕДАН ОД НАЈБОЉИХ И НАЈЛЕПШИХ ОПИСА ЖИВОТА ОВИХ НЕОБИЧНИХ ПТИЦА

Први пар пингвина стигао је на рт Адаре почетком октобра. Неколико дана касније дошло их је још двадесетак. Са својим сјајнобелим грудима и црним „рукавима“ и леђима личили су на достојанствену господу у вечерњим оделима. Корачали су усправно на кратким ножицама уназад забачене главе. Читаво њихово држање казивало је да су врло поверљиви и радознали. Пингвин се труди да увек добро испита сваки нови предмет који угледа. Приђе му на метар-два издужи главу и посматра га час левим, час десним оком. Пошто га темељно испита, обично губи свако даље интересовање за њ, накомстрешу перје и задрема или, пак, оде даље не обраћајући више никакву пажњу на оно што га је малочас толико занимало.

Свест о кривизи

Средином октобра стигло је неколико стотина пингвина. Сви су били добро ухрањени, а перје им је било лепо и чисто. Међутим, чим су почели да праве гнезда, престали су да једу. Ужурбану су градили гнезда. Мужјаци су довлачили камење, углавном с прошло-годишњих гнезда, а женке га слагале. При том се чес-

то дешавало да један украде грађу другом. А веома је занимљиво посматрати разлику у држању преступника и оног који је покраден. Крадљивац бежи и покушава да се сакрије међу друге птице. Док се тако труди да завара траг, он изгледа два пута мањи од свог накомстрешеног гониоца јер му је перје сасвим приљубљено уз тело. На тај начин код пингвина се изражава осећање кривице. Чланови експедиције често су имали прилике да виде такву малу прилику како се шуња око туђих гнезда. Касније се увек показало да је то пингвин који је пошао у крађу суседовог камења.

Против галебова

Крајем октобра на рт Адаре већ је стигло неколико хиљада пингвина. Живу су трчкарали унаоколо на ножицама које нису дуже од дванаест сантиметара, али су зато хитре и њима у једном минуту ове птице могу да начине и до 120 корака. Међутим, пингвини се крећу и на други начин: кад се уморе од ходања и кад је терен погодан, они се клизају на грудима, одбацујући се при том ногама. У то време многа гнезда већ су била саграђена и

женке су лежале у њима мада још нису снеле јаја. А тада су се са севера појавили скуа-галебови, заклетии непријатељи пингвина, који се готово искључиво хране њиховим јајима, а касније и младунцима. Одраслог пингвина никад не нападају, али се зато пингвини устремљују на галебове чим се они спусте. Галебови обично лете над самом земљом и довољно је само мало одсуство опреза, па да они муњевитом брзином слете. Тако у лету они кљуном пробију јаје и нестају заједно са њим.

Разумљиво је стога што се пингвини разјаре и накомстреше чим угледају скуа-галебове. На месту где су чланови експедиције бацали остатке хране увек је стражарио по један пингвин. Премда те отпатке сами нису јели, ипак су будно мотрили да галебови не дођу до њих.

Чим су се у гнездима забелела јаја, ниједан пингвин више нити је напуштао обалу нити је узимао храну. Многи су тако гладовали пуних 27 дана. За све то време женке гасе жеђ снегом који се налази око гнезда. Али, ако снега нестане, она лежи жедна, изнемогла, отворена кљуза и суха језика. Мужјак тада свуда унаоколо тражи снег,

и ако га нађе, начини од њега грудву и с њом у кљу ну хита својој другарици.

За време купања и лова мужјак и женка се смењују у гнезду. Кад крену на купање, пингвини су веома расположени и спремни на свакојаке враголије. Сваки гледа да другог гурне у воду, а да сам то избегне. Или би, опет, један од њих почео да трчи дуж обале, док би остали јурили у стопу за њим. Први би најзад скочио главачке у воду, а и остали би пошли његовим примером. После неколико тренутака читава група би се појавила двадесетак метара од обале и онда би на стало прскање. Пингвини остају у води по неколико часова, играјући се као деца, чистећи прљаво перје и ловећи рачиће.

Кад једна група у повратку с купања сретне другу која тек иде да се купа, често се измешају и стану међусобно да ћаскају. Пингвини воле живот у заједници и, како изгледа, радују се кад нађу неки повод да за извесно време забораве на гнездо. Често се догађа да већ окупане птице попусте наваљивању оних других и врате се да с њима проведу још неколико часова у води.

Омиљена забава пингвина је вожња на леденим

сантама. Кад струја нанесе к обалама неку мању санту леда, читава јата пингвина се попну на њу. Струја носу санту, а пингвини на њој веселим усклицима поздрављају своје другове на обали. На то и пингвини са обале појуре да се укрцају у тај мали пренатрпани брод, пообарају старе путнике и тако плове извесно време, па се онда, враћају у логор.

Пингвини пливају брзо и окретно као рибе. Најлепше их је посматрати кад после купања почну да скачу из воде на лед. Са даљине од двадесет-тридесет метара они прво добро осмотре место на које ће скочити, потом се загнуру и пливају под водом тако вешто да се на површини воде не види ни најмањи набор. На метар-два од леда, они снажним замахом изроне из воде и скоче на лед. Просто је невероватно како они тачно одреде растојање и место где треба да изроне, као и снагу која им је потребна за скок.

Морски леопарди

Највећи непријатељи пингвина су морски леопарди. Скривени испод ледених

ФАНТОМАС
ГЛАВНИ ЈУНАК
597
РОМАНА

Ко је писац највећег броја фантастично-криминалних романа? Агата Кристи, Жорж Сименон, Хичкок или, можда, Елери Квин?

Не, ниједан од ових славних аутора. Рекордер у овој области литературе је Француз Мишел Ален. Он је до сада написао 597 књига које су штампане у преко десет милиона примерака на 22 језика света. Главни јунак свих ових романа је популарни Фантомас, а Ален га је први

РЕКОРДЕР МИШЕЛ АЛЕН

пут увео у литературу још 1911. године. Од тада је слава Фантомаса код читалаца целог света толико порасла да је помрачило чак и име свога творца.

Мишел Ален је рођен пре 82 године у Паризу. Крепки старчић још и данас пише с исто толико свежине и не оскудева у идејама као ни пре 50 година. Његов јунак доживео је и филмску славу. Инспириран Фантомасовим пустоловинама, Андре Инбел је недавно снимео читаву серију изванредно успешних и духовитих филмо-

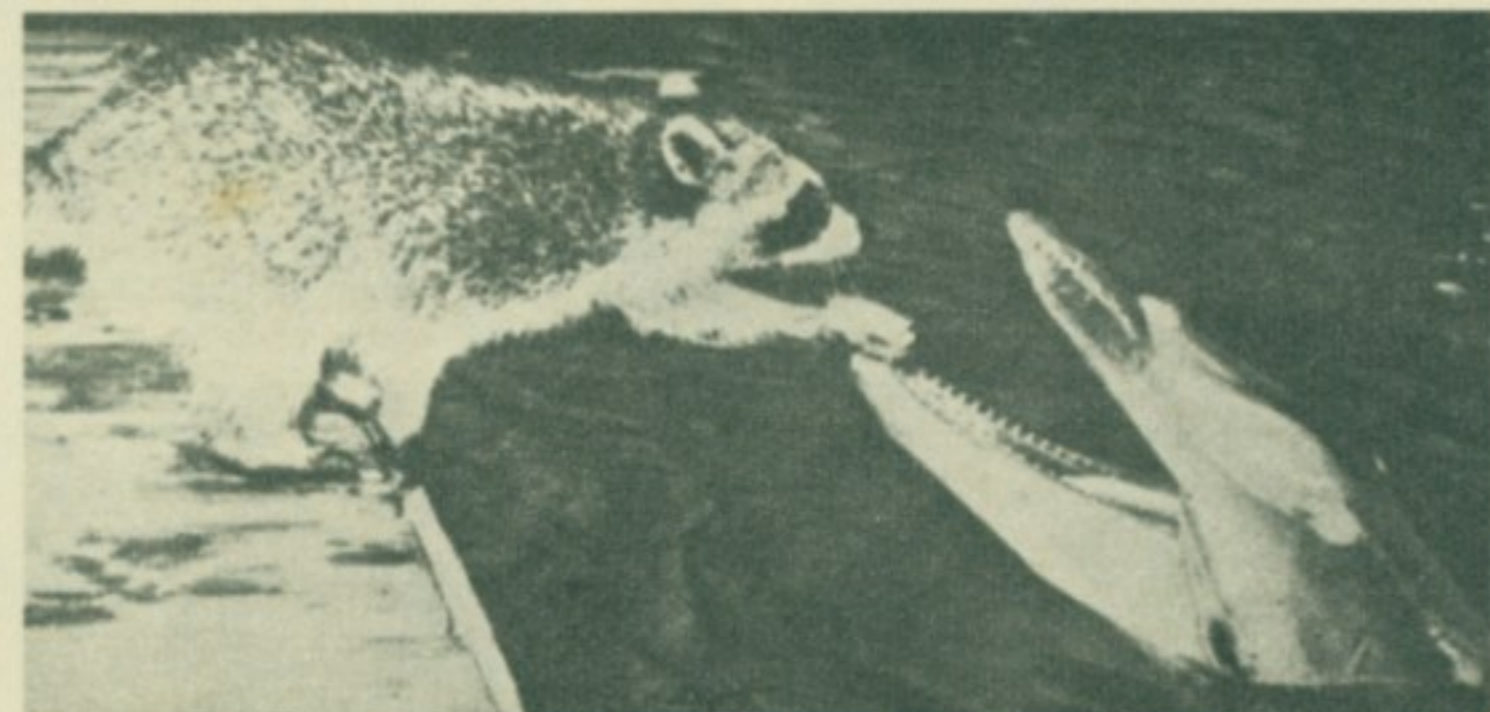
ва. Главне улоге играју Жан Маре и ненадмашан комичар Луј де Финес.

Све је у романима о Фантомасовим пустоловинама могуће. Тако се 1914. године после три сезоне бурних криминалних перипетија догодило да Фантомас и још два јунака из ове популарне серије, Жув и Фандор, погину у катастрофи брода „Гигантика“. То је била алузија на бродолом тада највећег брода на свету „Титаника“ 1912. године. Ален и његов пријатељ Сувестр, с којим је извесно време заједно писао књиге, сматрали су да је

Коњ — фудбалер

Фармер Бил Фојл из Есекса у Енглеској има необичног коња по имену Кинг. Он одлично „дрибљује“ и зна ситним корацима да тера лопту према голу. Пробао је да буде вратар главом сјајно одбранио гол.

Поклон за Џонија

Први сусрет ракуна Рикија с делфином Џонијем био је веома срдачан. Рики је свом новом пријатељу као поклон предао комад рибе коју је кришом узео из чуваровог ведрa са храном.

Мали кенгур

Недавно је у прашком Зоолошком врту угинула женка кенгура. Ипак, чувари су младунче успели да одрже у животу. Сада је мало кенгурче Филипка љубимац посетилаца зоолошког врта великих и малих.

ПИНГВИНА

ИЗ ПЕРА ЗООЛОГА И ЛЕКАРА МУРЕЈА ЛЕВИКА

брегова, они вребају пингвине кад иду на купање. Можда се страхом од леопарда може објаснити и оно привидно играње пингвина пре купања и међусобно гурање. Како изгледа, ниједан не жели да уђе у воду док се најпре не увери да у близини нема морског леопарда. Јер, ако се већ сретну у води, пингвину нема спаса. Мада је бржи и окретнији од леопарда, он се пре замори и после дугог пливања, врлудања и роњења, на крају ипак постаје жртва ове морске немани. Пингвини иначе нису страшљиви и против других својих непријатеља боре се веома храбро.

Кад им се први млади из легу, држање пингвина се сасвим измени. Они се тада брзо враћају с купања, с пуном гушом хране. Они се тада толико нагутају морских рачића да једва одржавају равнотежу при ходању. Занимљиво је посматрати како они хране младунце. Птићи завлаче главу дубоко у кљун својих родитеља и узимају храну из њихових једњака. Док су сасвим мали, њих је лако хранити. Један од родитеља иде у лов, а други седи у гнезду и чува их од галебова. Али, кад поодрасту, постаје им недовољно оно што им донесе један родитељ, и тада цео пар мора

да иде у лов. Да се за то време младима не би догодило какво зло, пингвини се удружују: сакупе на једно место младунце из више гнезда, оставе крај њих

ГНЕЗДО ГРАДЕ ЗАЈЕДНО

два-три стара пингвина као стражу, а сви остали одлазе у потрагу за храном.

Без родитеља

Мада пингвини, као што се види, воле живот у заједници и мада се узајамно помажу, они ипак не хране оне младунце који остану без родитеља. Често се може видети како изгладнели

младунци пресрећу пингвине који пуног желуца журе својим гнездима и жалосним крештањем моле их за мало хране. Али, ови се на то и не обзиру. Зато су младунци без родитеља осушењени на пропаст. Они или угину од глади или постану плен скуа-галебова, а често и пингвина скитница, одметника који уништавају чак и младе пингвине.

Кад младима опадне перје и израсте право перје, они уче да пливају. Пучава их неколико старих пингвина. Они им показују у плићаку основне покрете пливања. Изгледа да је овде смисао за заједницу већи, јер стари пингвини уче пливању и своје и туђе младунце. У то време на обали влада велика живост. Млади од родитеља траже храну, али залуд, јер ови сматрају да су младунци толико одрасли да већ сами могу да пливају и да сами себи траже храну.

Крајем фебруара и почетком марта, са својим одраслим и ојачалим младунцима, пингвини се спремају за одлазак на север како би избегли јаке хладноће антарктичке зиме. У октобру они ће се опет вратити на стара логоришта да свијају своја гнезда од камења.

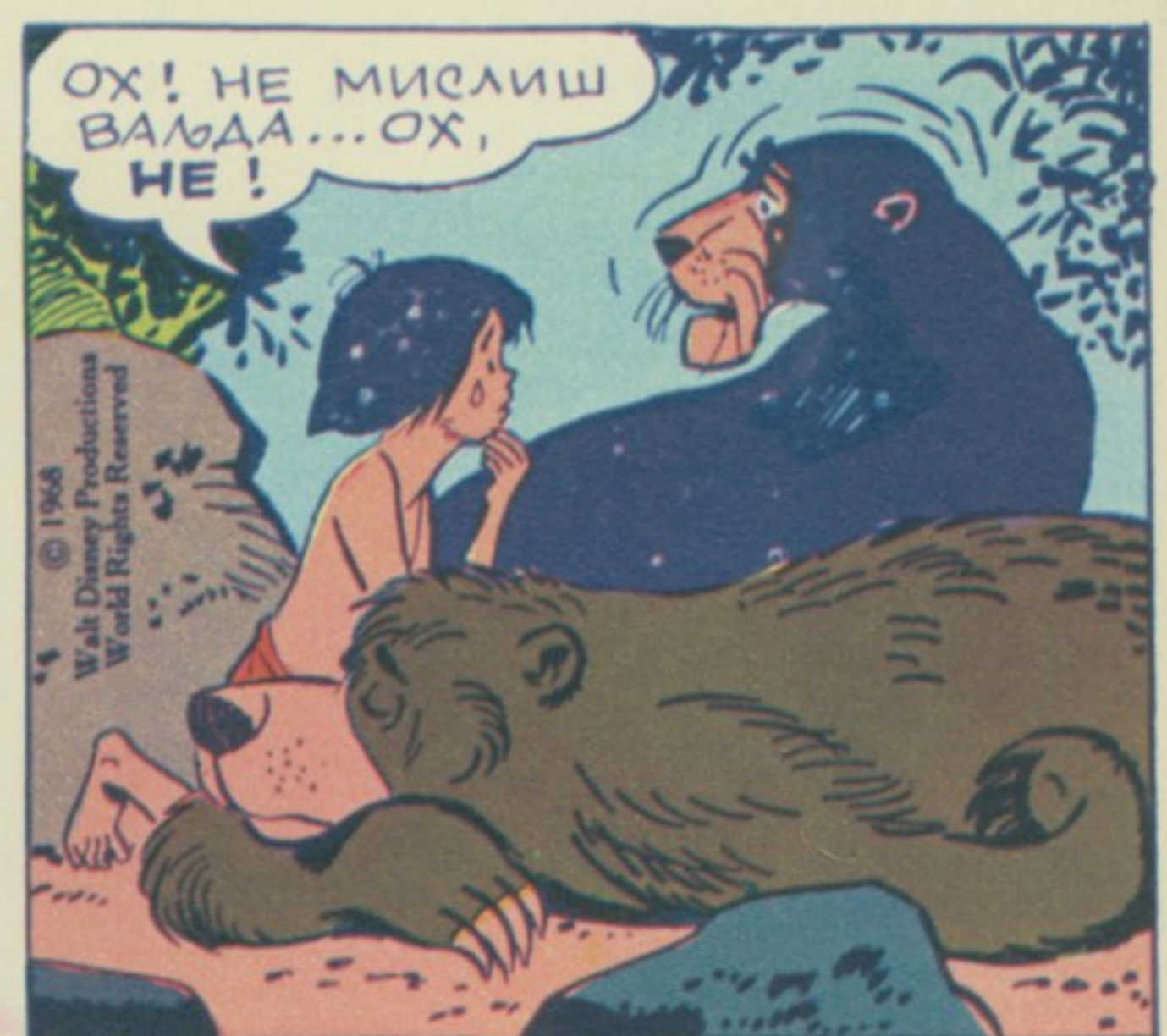
СТАРИ ПРИМЕРАК РОМАНА

Фантомасова епизода завршена. Међутим, издавач Фадар читавих пет година после ове литерарне смрти, захтевао је од Алена да по сваку цену настави са објављивањем црне серије о Фантомасу. Како да васкрсне своје јунаке? Ален се досетио. За ову прилику изумео је хибернацију, читавих 40 година пре него што је она по стала научна стварност. Експлозија приликом потапања брода „Гигантика“ избацила је Жува и Фандора на један ледени брег где су се замрзли. Што се тиче Фантомаса њега је спасла подморница

која је потопила „Гигантик“. Требало је само још растопити ледени брег.

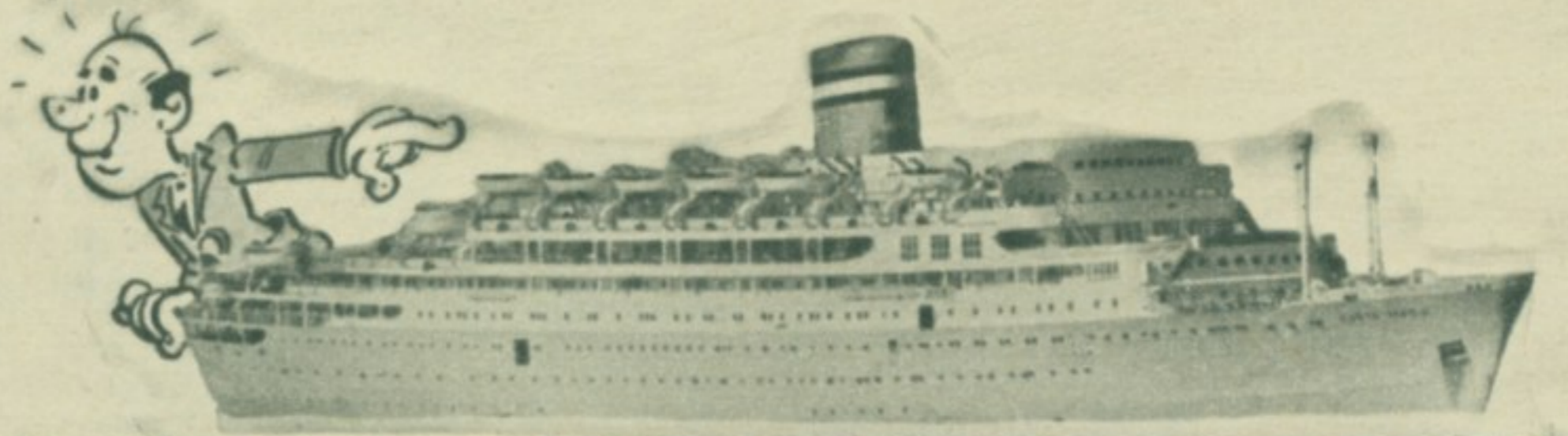
У свом последњем делу о Фантомасу он је Жува и његовог пријатеља, који су се стицајем околности нашли заједно на једној ракети, катапултом хитнуо на Месец. Фандор је остао на Земљи.

А шта ће бити после тога? После тога ће доћи последња епизода. Аутор се загоњетно смеши. Она је за сада обавијена велом ћутања. Ње гова одлука гласи: последња епизода биће објављена тек после његове смрти.

АВАНТУРЕ СЛЕПОГ ПУТНИКА

НИСУ МЕ ОТКРИЛИ!

За опкладу од 50 долара Макстон Грејем је одлучио да плови на броду од Њујорка до Бермуда као „слепи путник“. Ево како он описује то путовање.

На брод у Њујорку попео сам се са букетом цвећа у рукама тако да је изгледало као да неког пратим. Убрзо је звук бродске сирене обавестио све оне који путују да сићу са брода. Почео сам да се колебам да ли је паметно оно чега сам се прихватио?

Када сам прихватио ту опкладу у једном веселом друштву, пријатељи су ми говорили да је ризик који прихватим врло велики, јер посада ни најмање није наклоњена слепим путницима. У најбољем случају, предочили су ми, могу да се вратим са брода без предњих зуба. Неки су ме упозоравали на то да ће ме и суд казнити са хиљаду долара и годину дана затвора. И сам сам раније слушао како су ухваћене слепе путнике тукли и натеривали на најтежи рад на броду. Сетио сам се и вести прочитане у новинама: један шпански брод је једноставно баacio у море два слепа путника на стотинак километара од афричке обале. Дали су им при том само појас за спасавање и по једну векну хлеба.

Био је то нов и леп излетнички брод на коме је било 540 путника, разуме се не рачунајући посаду и мене. Прво што је требало учинити било је наћи себи ново име. Случајно сам чуо да се неколико путника одазива на име Колинс па сам и ја узео то име како би ме теже пронашли међу више Колинса. Али тек што смо пошли непријатности су почеле. Да бих се лакше крио, на пут сам понео само футролу фотокамере, а у њој место апарата: пешкир, сапун, прибор за бријање и два сендвича. Пролазећи поред доњег Менхетна сви путници који су имали фотокамере, а готово сви су их имали, почели су да сликају циновске облакостере. Једини сам ја држао своју футролу затворену. И наравно, чим се не понашаш као други то је сумњиво.

Изненада ме је неко ухватио за футролу. „Хоћете ли да ми покажете вашу камеру пошто је иста као моја“, обратио ми се један човек. Почео сам да се браним да камера није у реду, али све је било узалуд. Није ми остало ништа друго већ да све признам. Човек коме сам се исповедио звао се Ленард Камслер, уредник једног недељног листа. Пошто се слатко насмејао, обећао је да ме неће издати а осим тога да ће ме више пута сликати као доказ мојим пријатељима да сам стварно поштено добио опкладу.

Све је ишло добро до пет часова по подне. Тада је капетан преко гласноговорника наредио да сви путници стану пред своје кабине где ће добити појасе за спасавање а после ће им бити показани чамци у које ће ући у случају неке несреће. Какав ужасан тренутак! Шта да радим? Нисам могао да станем испред кабине из простог разлога јер је нисам имао, значи нисам могао добити ни појас за спасавање а без

појаса за спасавање опет ћу се разликовати од других, и откриће ме.

Спас сам потражио у тоалету на палуби где је било најмање света. Већ сам био приметио да чим се затворе врата тоалета упали се црвена светлост и појави знак „заузето“. Ушао сам у тоалет и почео да разбијам главу око новог проблема: како да избегнем тај знак светла. Убрзо сам открио да ако се врата потпуно не затворе светло се не пали нити се појављује знак за узето. Можете замислити како сам се осећао у тоалету пуних 45 минута у непрекидном страху да неко уђе пошто врата нису била затворена. Одахнуо сам кад је вежба завршена. Успео сам и овог пута да се непримећен извучем.

Почео сам упорно да посматрам усамљене даме ради склапања познанства. Најзад сам пронашао једну. Чинио сам све да јој се свидим. И изгледа да сам у томе и успео. Када је најављена вечера, она ме је питала у којој смени вечерувам. Рекао сам у другој. На жалост, она је била у првој. У ствари ја сам отишао на спортску палубу и појео један сендвич. Да вам не кажем да сам после њега био исто тако гладан као и пре. После вечере сам наставио с удварањем. И када сам веровао да сам обезбедио спавање, дама ми је рекла да мора да обиђе мужа који се налази у кабини пошто му није добро. И тако је овај план пропao.

Вече сам провео у бару где сам открио мале сендвиче који се бесплатно служе уз пиће. И тако сам

уз један виски успео да се наједом. Нешто после поноћи отишао сам на спавање у библиотеку. У њој није било никога. Добро сам спавао све до 6,30 када ме је пробудио разговор чистача. Први је рекао другоме: „Ала се овај нацврцкао кад ни кабину није потрефио“.

Отишао сам на спортску палубу и почео да радим гимнастику са још неколико гостију. Али опет сам био бела врана: био сам обучен. Морао сам да измислим причу: трговачки сам путник и тако сам навикао. Појео сам на брзину свој други, последњи сендвич када сам чуо да се кафа дели на палуби. Попио сам три шољице. Била је то најслађа кафа у моме животу.

Другог дана сам био у највећем искушењу. Организовано је такмичење у гађању глинених голуба из пушке. Био сам одличан стрелац. Пре мене само је један путник успео да има девет погодака од десет. Узео сам пушку и као од шале првих осам метака сасуо у циљ. Победнику је следовала награда да вечера са капетаном као почасни гост и да буде главна личност вечерње забаве. Ех, како сам само желео тај ручак. Али за то се требало обући а ја нисам имао ништа друго сем оног што је на мени. Тешка срца послао сам два последња метка намерно у погрешном правцу. Ипак сам био на другом месту и као част

добио сам пиће и неколико сендвича, што ми је добродошло.

За све слепе путнике највећи проблем представљају храна и вода. Међутим, већина њих се ипак снађе, изабере неко скривено место обично у доњем делу брода и ту живи од мале резерве што је понела. Ја сам изабрао далеко паметнији начин. Нисам се крио и тако, бар, нисам оскудевао у води а понешто сам добијао и од хране.

Другу ноћ сам провео још боље него прву. Посматрао сам игру неких играча карата и са њима заједно јео и пио. Одспавао сам само два часа у библиотеци али сам пазио да устанем пре појаве чистача да ме не би препознали. И остали путници су раније устали јер смо прилазили Бермудима. Ближио се крај мог путовања, мојих muka.

Плашио сам се како ћу проћи при изласку са брода ако буду тражили карте. И заиста тражили су. Међутим, ја сам рекао да ћу се брзо вратити на брод. Човек ми је поверовао јер собом нисам носио никакве ствари сем футролу за камеру. На Бермудима сам узео авионску карту за Њујорк и јавио се својим пријатељима. Одмах су ми исплатили опкладу. Сео сам и послао компанији којој припада брод 88 долара, колико стаје пут од Њујорка до Бермуда, и објаснио цео случај. Они су ми новац вратили с образложењем да нисам био регистрован као путник и љубазно ме позвали да будем њихов гост на броду. Тако се моја авантура ипак добро завршила. Чак сасвим добро.

САВЕТИ СВЕТског ШАМПИОНА АУТО-СТОПА

НЕПОЗНАТА ЗАСТАВА ЗАУСТАВЉА КОЛА

Свака националност има своју особеност у ауто-стопирању.

Холанђанин је врло активан, али пристојан и доброћудан ауто-стопер. Разликује се од пасивног ауто-стопера по томе што неуморно стоји на ивици друма.

Енглеz као ауто-стопер је пасиван. Он обично седне на ивици друма где стрпљиво чита какав полицијски роман. Из читалачке укочености прене га тек мрморње аутомобилског мотора.

Американац обично стопира сам. Исто тако Француз, Шпанац, Италијан.

Енглеz, Канађанин и Новозеланђанин стопирају удвоје.

Немац и овде испољава колективни дух. Каткад цела породица

стрпљиво чека у заседи крај друма.

Француз често истури своју љупку сапутницу не би ли она сама лакше раскривила срце неумољивог возача.

Примећено је да много веће шансе приликом ауто-стопирања имају људи у униформи или путници чија одећа личи на униформу. Необична одећа може увек бити од користи. Једнобојно каки одело које подсећа на скаутско или војничко често је добродошло. Каубојски или тиролски шешир, плетена капица, балетске ципелице, шарени кишобран или ознака са националном заставом и називом земље на кошуљи доприносе успеху у ауто-стопирању.

Свака особеност која је производ маште симпатична је и радо виђена од возача.

Запажено је исто тако да је ефикасност стопирања већа што је земља из које потиче путник удаљенија. Најпривлачнији је стопер чија је застрада на реверу сасвим непозната.

Пси, папагаји или мачке нису пожељни. Боље је оставити их код куће.

Ауто-стопер треба да има љубаван и привлачан изглед. Стога се свакоме ко жели да има успеха у овој вештини препоручује да упорно код куће пред огледалом вежба своју „аутогенничност“.

Пожељно је да ауто-стопер стоји скупљених ногу с високо подигнутом руком која затвара угао од 90 степени с телом.

То су савети човека који себе сматра светским шампионом у ауто-стопирању. Зове се Ив Ги Бержес. Он није само ауто-стопер већ да тако кажемо и авио-стопер, бродо-стопер, па чак и камило-стопер! У једном ДЦ-3 путовао је као стопер заједно са смрзнутим месом, на Рио Чикинаки у Панами стопирао је једну пиругу, а међу Ескимима је стопирао псећу запрегу са десет паса. Укупно је Ив на овај начин пропутовао 143.282 километра.

ФРАНЦУЗ ЧЕСТО ИСТУРИ СВОЈУ САПУТНИЦУ

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

Вера Николић са својим тренером Ацом Петровићем

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● транспортни надзвучни авион Мах 6, који треба да лети шест пута брже од звука, а као гориво да употребљава течан водоник, проучава се у Америци. Један од битних проблема за науч

нике представља: како сместити течан водоник у резервоаре кад се зна да је он шест пута тежи од петролеја.

● да би један кандидат успео на изборима користи се све, од личне агитације до телевизије. Недавно је Демократска странка у Америци адаптирала један телевизијски студио у коме се кандидати уче да се смеју са што више шарма, па чак и да глас тако подесе да „допру до срца“ сваког гласача.

● омиљени напиток Монгола је чај с маслом а справља се на следећи начин: у

кипућу воду стави се бенгалски чај, со, масло и на крају брашно од јечма и проса.

● група од око педесетак совјетских падобранаца извела је првог марта ове године необичан опит: скок са висине од 100 метара. Скок сваког од њих трајао је са-

мо 13 секунди, а цела операција од скока првог до скока последњег падобранца трајала је свега 23 секунде. Падобранци нису имали помоћне падобране, јер им они не били користили због ограниченог времена које протекне од скока из авиона до тренутка приземљења. У овом необичном опиту који је одржан у Рјазану, учествовале су и жене-падобранци.

ПРОДАО ЈЕ 26 МИЛИОНА ПЛОЧА

ТОМ ЏОНС СА СВОЈОМ ЖЕНОМ МЕЛИНДОМ ОДМАРА СЕ НА МАЈОРЦИ

ЗАПЕВАО ДА НЕ БИ КОПАО

На тражење наших многобројних читалаца преносимо чланак из француског часописа „Salut les copains“ о најпопуларнијем певачу данашњице — Тому Џонсу

— Тома Џонса — прича француски новинар Мишел Тајтингер — упознао сам сасвим случајно пре четири године. Једног недељног поднева 1964. године кренуо сам, морам признати, преко воље да по налогу уредника чујем концерт неког готово непознатог енглеског певача, који први пут гостује у Француској.

Тек на плакату сам прочитао: „шоу“ Тома Џонса. У ствари, претерао сам, није он био баш сасвим непознат америчкој и енглеској публици. Његова плоча „Није необично“, коју тек што је био снимно, постигла је за кратко време велики успех код омладине ових земаља.

С концерта сам изашао изненађен и одушевљен. Млади Велшанин атлетски грађен имао је изванредан глас. Распеване мелодије смењивале су се с пресмама пуним ритма. Није било слушаоца који тог дана није помислио: Том Џонс ће успети.

Али ако се тада већ могла наслутити његова блистава каријера, по његовом мучном почетку и тешком детињству то се тешко могло рећи. И деда и отац су му били рудари па је и он у 14. години на-

ставио породичну традицију. Изгледа, међутим, да је управо тај напоран посао навео младог Тома да пропева, да потражи такши пут до хлеба.

У то време живео је у Кардифу, малом граду у Велсу познатом по томе што је дао најлепше гласове британске оперске сцене. Ту у Кардифу Том је почео да пева. Леп и пријатан глас, особен стил певања и упорност помогли су Тому да постане оно што је данас: идол омладине целог света.

Успех није много изменио младог певача иако је напустио своје родно место у Велсу и преселио се с породицом у лондонско предграђе Шејпстон.

Године 1966. кренуо је у освајање „света“. Полази на турнеју по Америци, Канади, Аустралији, Новом Зеланду, Француској и добија надимак „Тигар“. Није успех за успехом: „Неистина“, „Јесење лишће“, „Неки други момак“, „Шта је ново, мацо“, „Гром“. Међутим, средином 1967. године, популарност Тома Џонса почиње да јењава. На помолу је нова певачка звезда, то је један музичар који је сада и пропевао — Енгелберт Хампердинк.

Његове две песме: „Човек без љубави“ и „Последњи валцер“ стичу све више присталица.

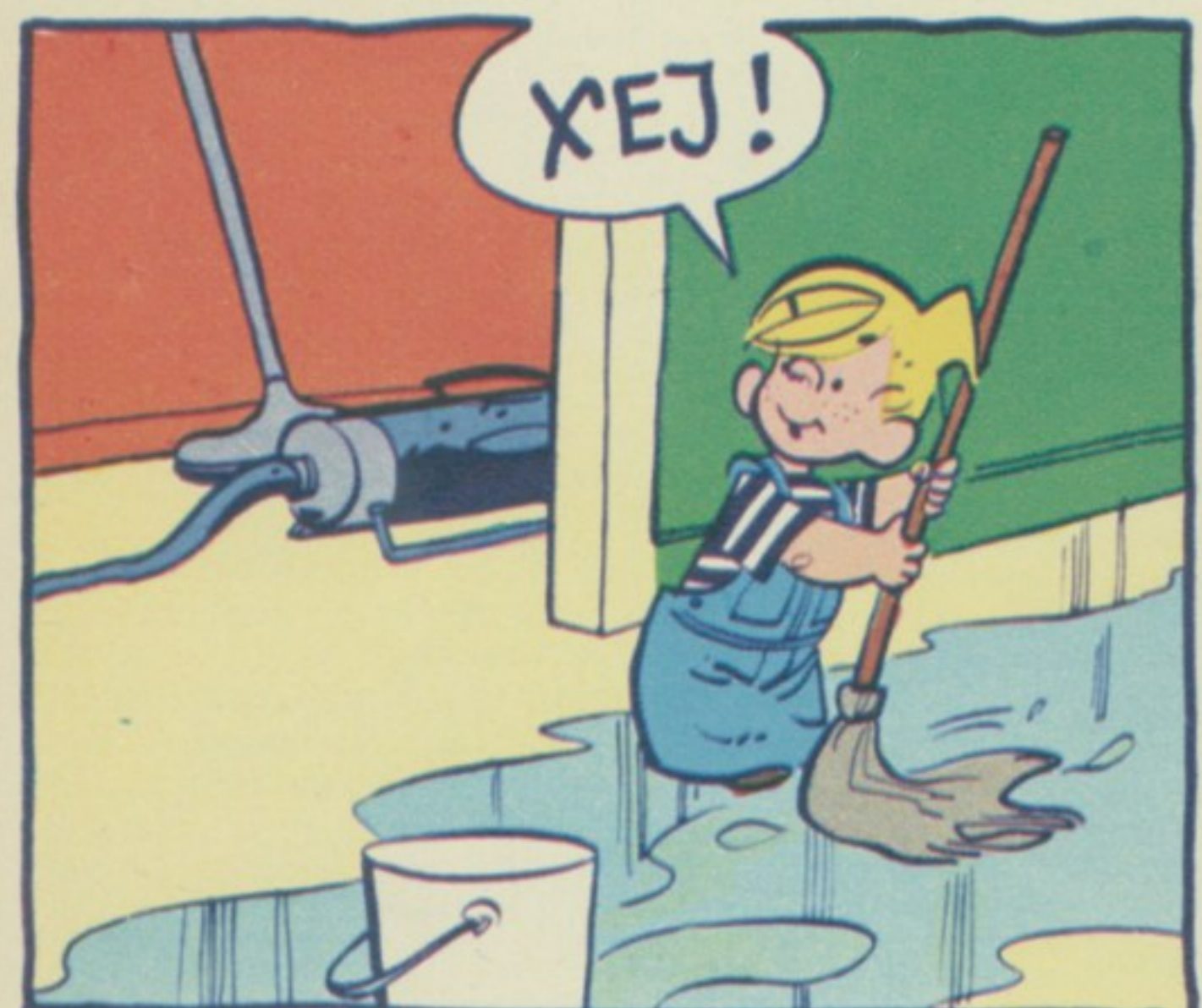
Али „Тигар“ не би био то што јесте кад не би умео да се бори. Мирно и даље снима своје плоче, а песма „Зелена трава дома мог“ поново га уврћује у врхунске певаче. Затим долази песма „Дилајла“ која доживљава прави бум и тридесетак верзија у свету. Снимљена је у неколико милиона примерака.

Том Џонс је освојио и старије слушаоце. То је певач који веома поштује публику. И кад му се деси да у току дана има два концерта, он увек излази пред слушаоце насмејан и без трукне умора на лицу, иако је напор без сумње веома велики.

Слободно време, уколико га уопште има — јер слава захтева непрекидно присуство и непрекидан рад — проводи са својом породицом, женом и сином, или на тркама. Том ужива да вози тркачка кола и жеља му је да учествује на неком релију.

На крају, Том Џонс је и поред светске славе остао симпатичан млад човек који зна да је слава варљива и да мора да се много потруди да би је одржао.

ДЕНИС МАЈСТОР КВАРИШ

ДРВЕЋЕ НА ШТУЛАМА

Тле на обалама Байкалског језера састоји се од старих кристалних наслага — гранита и гнајса — и веома је отпорно на рушилачко деловање ветра, галаса и кише. Због тога су обале језера мало разуђене. Ипак, повнегде је ветровима успело да победи стене: обале су се повукле образујући широкe али плитке заливе.

На југозападној обали Байкала налази се Пешчани залив где дувају јаки байкалски ветрови — баргузини и кулугук. Вековима се они боре против гранатих борова рапаве коре који својом жилавошћу не спавају само себе, већ и тле на којем расту. Као на штулама, стоје они на својим обнаженим коренима чији крајеви продиру дубоко у земљу. И посматрачу изгледа као да се дрвеће на тим штулама спустило с планине на обалу језера.

ЧОКОЛАДА
•КЛИ КЛИ•

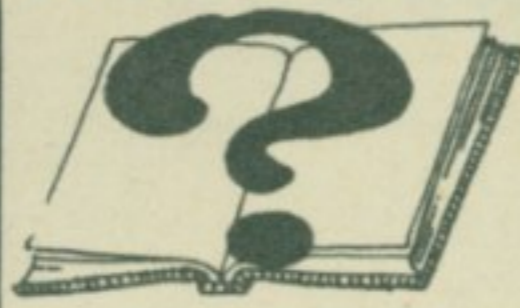
УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „КЛИ — КЛИ“!

Сваки онај читалац који на адресу: „ЗВЕЧЕВО“, Славонска Пожега, (за конкурс „КЛИ — КЛИ“), пошаље своје оригиналне стихове на тему ЧОКОЛАДА „КЛИ — КЛИ“, учествоваће у наградном конкурсy на коме ће бити подељено 50 колекција наших чоколада. Број стихова није ограничен!

(Сва ауторска права на награђене текстове прелазе на „ЗВЕЧЕВО“)

„Звечево“ СЛАДИ И НАГРАЂУЈЕ!
ДЕЦО! Нон-стоп наградна игра „ЗВЕЧЕВА“ још увек траје! Сва обавештења тражите у продавници у којој купујете чоколаде „ЗВЕЧЕВО“.

ЗНАТЕ ЛИ

ПОСТОЈЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири погодка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. БЕОЧУГ

A. Речни камен. Б. Алка у ланцу. В. Део ока

2. КАЛЕИДОСКОП

A. Турско острво. Б. Лекарски инструмент. В. Играчка

3. ЦРНИЦА

A. Наша покрајина. Б. Врста мастила. В. Врста земље

4. МАСТОДОНТ

A. Врста пасте за зубе. Б. Изумруд животиња. В. Дивљи коњ.

5. ЛЕШТАРКА

A. Ограда од прућа. Б. птица. В. Свечани колач

ОДГОВОРИ:

1. B. Алка у ланцу, ка-
рица, колач. | 2. B. Према
грчком:
леп — облик —
рица, колач. | 3. B. Мрка, плодна зем-
ља | 4. B. Врста слова који
је изумро. Имао је
кљове у горној и
доњој вицини. | 5. B. Наша птица не-
мачица. |
|---|---|-------------------------------|---|---------------------------------|

Да ли је некад на земљи заиста живела раса дивова? Је ли је Одисеј могао да борави код правих киклопа? Шта се у науци зна о њиховима?

Лете на титане огромне стене, земља стење, тутањ испуњава васељену. Господар Зевс пушта, једну за другом, пламене муње, баца заглашне громове. Бесни гигантомахија — борба између богова и титана...

Под длетом старогрчког скулптора, на зидовима Зевсовог олтара у Перму, оживела је трагична легенда. Тај олтар је најлепша и, на жалост, једина илустрација једног занимљивог грчког мита о борби за власт између потомака моћног врховног бога Урана. Борили су се Уранови синови — титани против Уранових унука — олимпијских богова. Победили су богови са Олимпа. Они су заточили побеђене и изранављене титане у мрачни Тартар а сами су стали да управљају светом. И само су понегде, у најзабитијим крајевима света, успели да нађу прибежиште потомци титана — киклопи...

Легенде Инка, састављене на шпанском језику после пропасти државе Инка, причају да су за време царовања Ајатарко Кусоа, са океана, на огромним тршчаним сплавовима у земљу стигли циновима. ... Били су толико огромни да им је чак и највиши Индијанац сезао само до колена. Косе су им падале низ леђа, лица су им била носавана а очи као велики тањир. Неки од њих су били огрнути кожама животиња, други

ДВА ПОЗНАТА ФРАНЦУСКА ТЕНИСЕРА ДОН МЕНДОЗА И МАРТИН СУТОН (201 CM)

су били голи. С њима није било ниједне жене... Крећући се дуж обале пустошили су земљу јер је сваки од њих могао да поједе више од онога што би било довољно за 50 обичних људи...

Занимљиво је да се предања о циновима и њихова ликовна представљања могу срести готово код свих народа света: у Грчкој, Скандинавији, Камбоџи и Индонезији, у Северној и Јужној Америци. Глинене таблице једне од најстаријих цивилизација света — Вавилона — говоре да су целокупно своје знање из астрономије и устројстава васионе Вавилонци добили од неких људи циновског раста.

Очевици причају

У историји религије постоји термин „културни хероји“. Најчешће се читава низ легенди и предања о неким натприродним бићима која доносе људима знање, писменост, културне навике. Као по правилу, ти доносиоци блага — културни хероји — представљени су као људи циновског раста, необичне снаге и великог ума. Такав је староегипатски бог Сет и његови синови, арапски Сед Ад—Бен—Ад, грчки титан Прометеј.

Занимљиво је да се сви они појављују после неке катастрофе. Људи су и пре знали за њих али нису с њима долазили у додир или су чак ратовали против њих. Већина цинова настрадала је, према легендама, за време потопа. Они који су остали у животу „продобрили“ су се и своје знање пренели на људе. То су, наравно, легенде али легенде које су се упорно одржале и које причају о раси огромних људи која је некад постојала.

Ове приче не треба све сврстати у легенде. Неке од њих су историјски извори и многим од њих наука верује.

Херодот пише о неком ковачу из Тереје. Копајући једном бунар ковач је наишао на скелет огромног човека. Измерио га је и просто није могао да верује: два и по метра.

Староримски историчар Флавије бележи да су још за време цара Цошје (13. век пре наше ере) живели циновци: „Тела су им огромна, лица су им била толико другачија од људских да их је било стравно погледати а слушати их како говоре — страшно...“

И рани хришћански аутори потврђују постојање људи-цинова. Августину Блаженом чак су у Африци показали „зуб“ једног цинова.

Шпанске хронике такође бележе сличне случајеве. Први конквистадори, који су мачем и огњем „проучавали“ Нови свет, били су запрепаштени када су у једном храму Маја угледали скелет човека-дива. Нарочити курир однео је тај скелет римском папи...

Кортесови сапутници забележили су: „Наши људи послани на југ у далеке планине открили су крај где живе дивови.“ Као доказ, бележе хронике, војници су довели, ребра извађена из тела убијених цинова...

Године 1511, када се император Максимилијан I налазио у Аугсбургу, представили су му човека огромног раста и дебљине који је могао да за један оброк поједе овцу и теле не обазирјући се на то да ли су скувани или живи. Причало се чак да му сирово месо само повећава апетит — записао је хроничар Симон Гулијар.

Хроничар Гијон забележио је 1576. године: „Видео сам једног Провансалца који је лутао Француском и који је био високо преко три метра!“

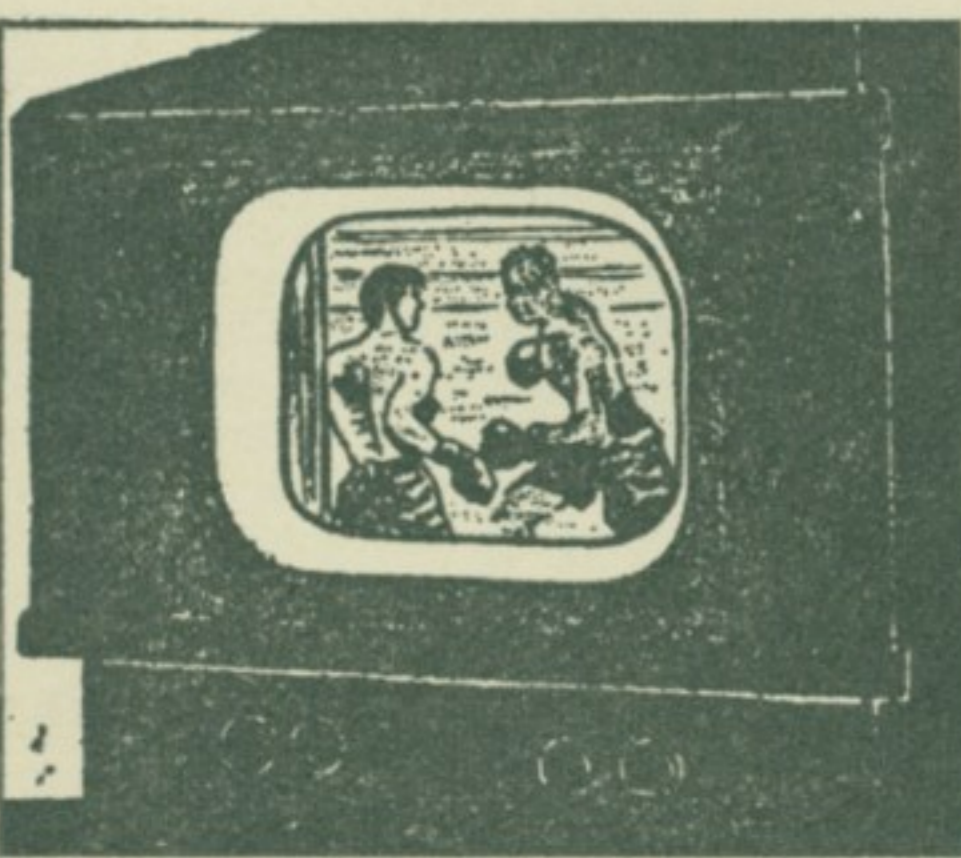
„У једном лондонском музеју налазила се воштана фигура Лускина који је имао два метра и шездесет седам сантиметара у висину. На боку фигуре налазиле су се, слеђени од гипса, његова бедра, колена и руке“ — записао је 1891. Едуард Гарније.

Наруквица — прстен

По правилу, циновци потичу од нормалних родитеља и у детињству се не разликују од својих вршњака. Нагло почињу да расту у 9. или 10. години или у пубертету и расту све до двадесете године. Има цинова складног телесног састава али их има и са појавама акромегалије — повећаним рукама и ногама. Код оваквих људи шаке и стопала могу да достигну огромне размере. Римски цар Максимијан-Фракс, како кажу историчари, носио је наруквицу своје супруге као прстен, а цин Вилкинс висок 2,45 метра, имао је стопало дугачко 56 сантиметара.

Људи циновског раста обично се тешко крећу, снага њихових мишића не одговара њиховом расту и они ретко доживе старост. Наравно,

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

НОЋНА ИГРА ПОЛО

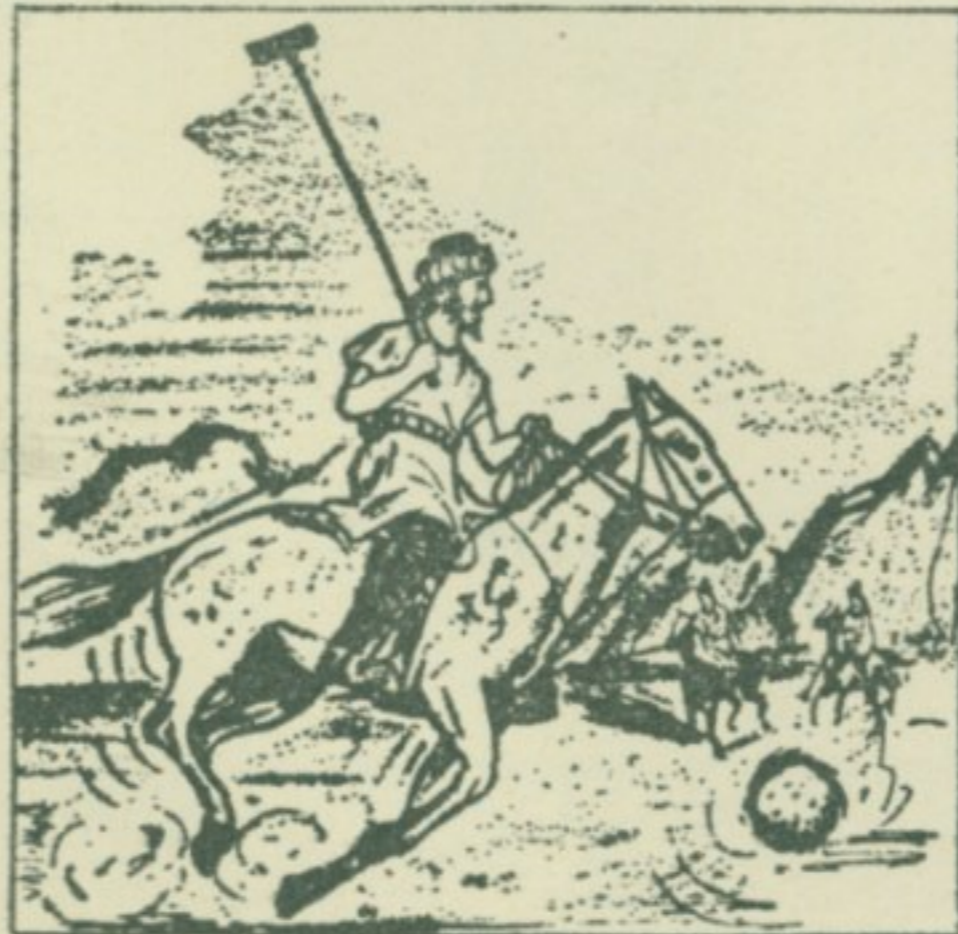
Персијски и тибетански великаши играли су поло још у давној прошлости. Поло се тада играо претежно ноћу и то лоптом која је у ствари била клупче од биљних влакана.

ДУГА КАРИЈЕРА

Американац Леви Берлинген био је кокеј с најдужом каријером. На коњским тркама почео је да учествује још као 12-годишњи дечак а последњи пут јахао је као кокеј на трци одржаној 1932. године. Тада је имао 80 година.

НЕСРЕЋЕ ЗБОГ ПРЕНОСА

Године 1948. многи амерички таксишофери уградили су у своје аутомобиле транзисторске телевизоре. Сенатор Томас Демон одржао је у конгресу ватрен говор против те новотије наводећи да је у тренутку када су у Медисон сквер гардену објавили ко је победник у финалном бокс-мечу који је телевизија преносила, дошло до 73 аутомобилске несреће у којима је тридесет особа изгубило живот. Број саобраћајних несрећа повећава се и за време радио-преноса важних спортских догађаја, нарочито фудбалских утакмица, ако се оне прате за време вожње.

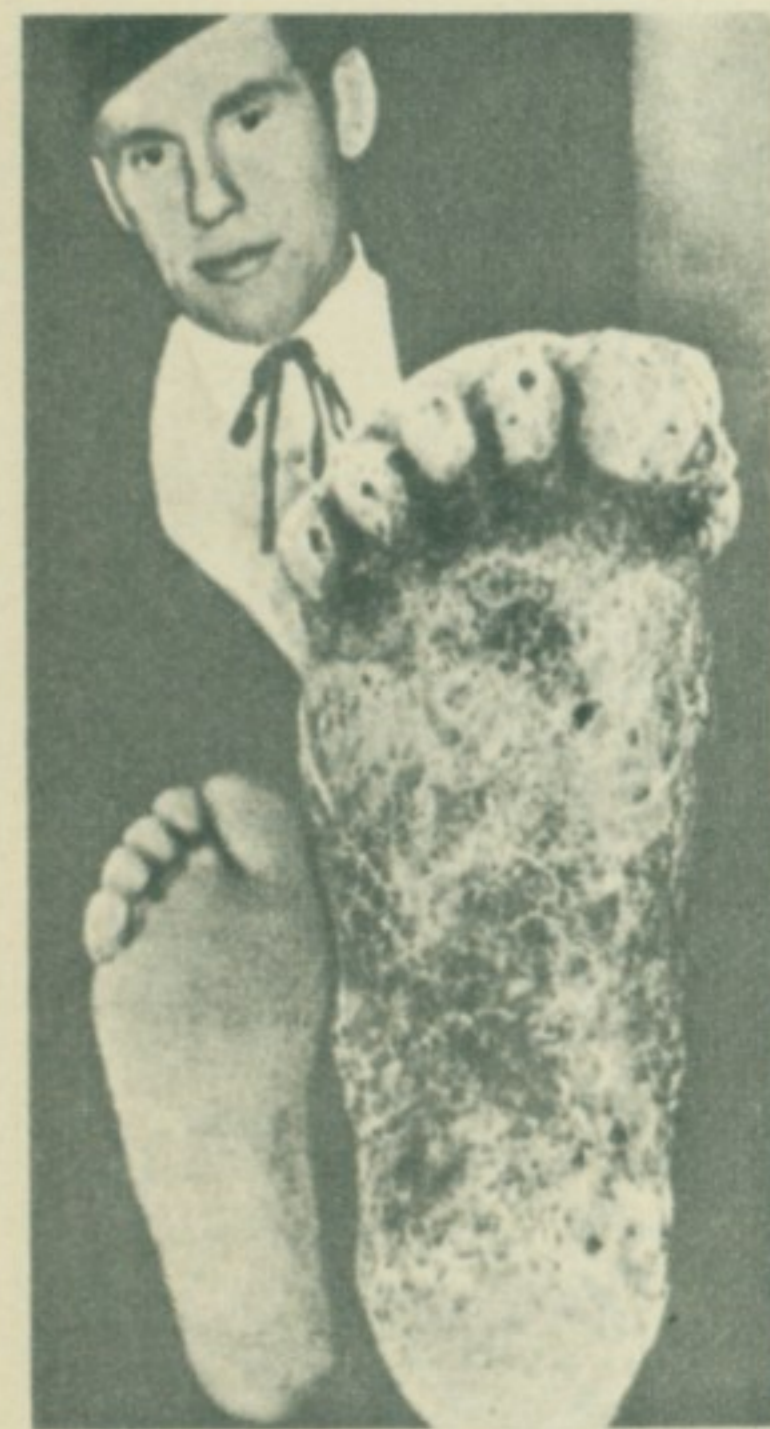
ДИВОВИ?

има и изузетака. Император Максимин могао је ударцем песнице да сломи коњу доњу вилицу, а један гардиста циновог раста Фридриха II Пруског живео је 86 година.

Према томе, може се претпоставити да је легендарна раса титана могла да постоји и да је из непознатих разлога изумрла. Последњи представници тог изумрлог народа постојали су у нама веома блиском периоду.

Реч науке

Постојање расе дивова у прошлости, кажу антрополози, потпуно је вероватно, готово чињеница. Данас су позната два изумрла типа таквих бића — мегантроп и гигантопитек. Делови њихових скелета нађени су на Јави, у јужној и источној Африци, у Монголији и Јужној Кини, у Индији. Ти циновски антропиди тешко да су били непосредни човеко-

БОЈАЖЉИВИ ЦИН — САСКВАЧ ВИСОК ОКО 2,5 М. ОТИСАК ЊЕГОВОГ СТОПАЛА

ви преци. То је вероватније једна од побочних грана основне линије антропогенезе — формирања савременог човека — која је дошла у Европу.

Када је живео гигантопи-

тек? Научници сматрају да је постојао једновремено с претком савременог човека па да је, чак, „сачекао“ појаву хомо сапијенса. То потврђују легенде и записи древних аутора. Да није тако, како би стари народи могли знати за постојање цинова?

Изумрли или живи?

Археолошка ископавања потврђују да су гигантопитећи изумрли. Ево последњег случаја.

... У септембру претпоследње године листови у свету писали су да су индијски научници пронашли у селу Окхи, јужно од Њу Делхија, остатке неког непознатог бића. Претпоставља се да је дужина његовог скелета износила око четири, а ширина грудног коша више од једног метра. Старост скелета процењена је на око милион година.

Да ли су циновска човеколика бића могла да се одрже до данас негде у заборавним крајевима земљине кугле?

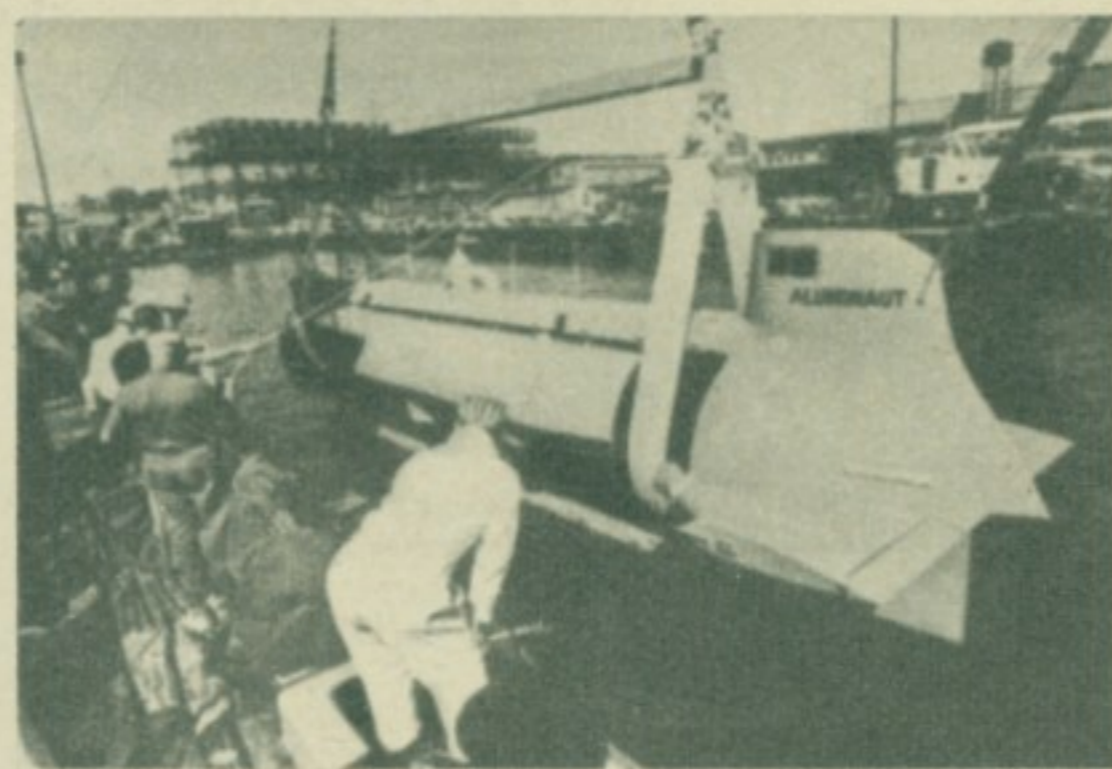
Крајем 19. века многи етнографи који су боравили на полуострву Малаки забележили су да у забаченим племенима Сенојева и Семанга круже приче да у џунглама живе племена цинова. Они су „толико огромни“ да не примећују своје суседе ниског раста. И једном, када су покушали да подигну палицу коју су цинови заборавили или изгубили, неколико људи морали су да удруже своје снаге да би је подigli. У неким музејима, чак, изложени су циновски лукови са стрелама нађени наводно на местима где се цинови задржавају.

Домороци из Британске Колумбије такође причају о својим „циновима“ који живе у шумским областима.

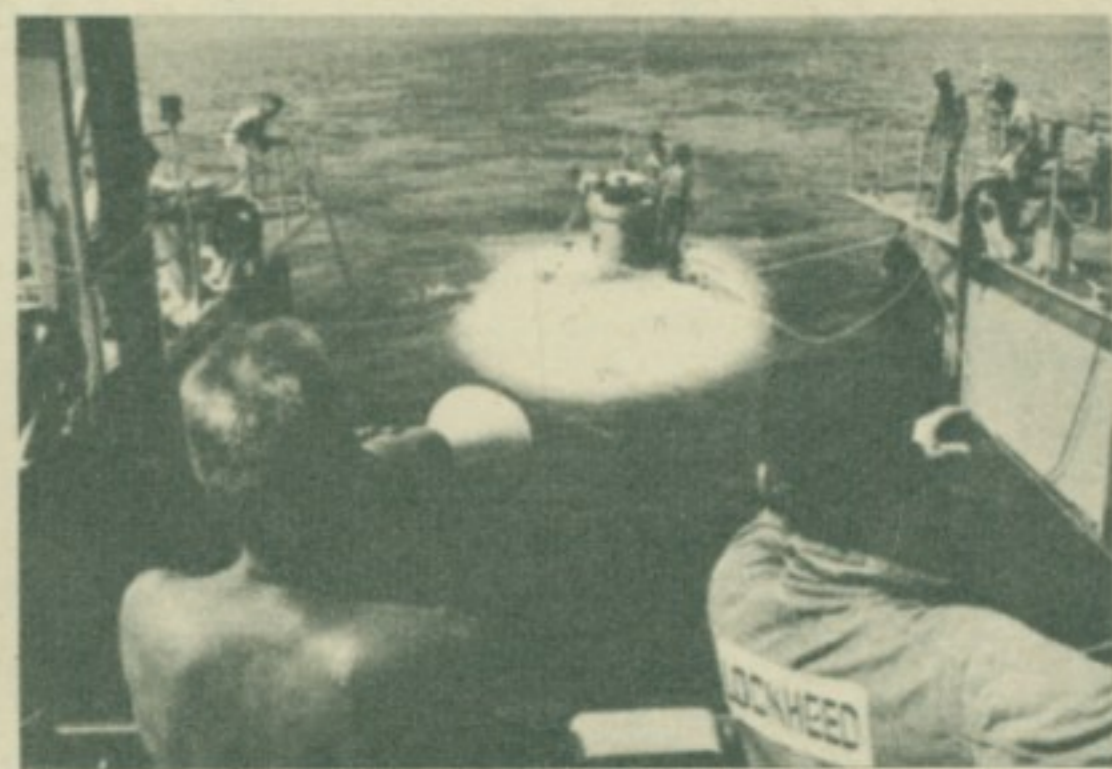
У последње време у светској штампи појавили су се нови извештаји о сусретима са бојажљивим сродником човека који се истиче висином. Индијанци Канаде и Калифорније имају чак и назив за такве космате цинове — „сасквач“. Иако висок 2,5 метра, сасквач је страшљив скрива се чим осети близину људи, живи примитивно и још не зна за ватру.

Уместо епилога

Недавно је једна телеграфска новост узбудила свет: „Бразилски истраживач Орландо Вилас открио је у џунгли, недалеко од планине Шингу — област Гијанске висоравни — шест нових група „људи“ необично високог раста (у просеку око 2,5 метра) и огромне физичке снаге.“ Научник је покушао да им се приближи али су га цинови сачекали кишом камења и он је морао да се повуче. Научници у читавом свету нестрпљиво очекују да бразилски истраживач објави материјале које је сакупио за време свог истраживачког путовања. Можда ће то заиста бити прво веродостојно сведочанство о остацима некада велике расе цинова.

„АЛУМИНАУТ“ МОЖЕ ДА ИЗДРЖИ 72 ЧАСА НА 4.500 МЕТАРА ДУБИНЕ.

ПОДМОРНИЦА „ДИП КВЕСТ“ ИСТРАЖУЈЕ МОРСКЕ ДУБИНЕ ДО 2.400 МЕТАРА.

ПОДМОРНИЦЕ ЗА ВЕЛИКЕ ДУБИНЕ

Готово сваког дана у свету се појави неко ново средство за истраживање морских дубина. Конструктори нових типова подморница теже да оне буду што мање и да досежу што већу дубину. У погледу смањења величине најдаље је отишао Француски институт за нафту, који за истраживање морског дна користи робота званог Таленаут. Њиме се преко командног кабла може управљати чак и на дубини од хиљаду метара. За потребе подводне геологије Американци граде подводни тањир „3000“ док су Французи свој модел назвали „СП 800“. Ове јесени совјетски и британски научници подићи ће прве куће на дну Црног мора и у Шкотској.

Од испитивања састава морског дна много је сложеније посматрање живог подводног света, разних

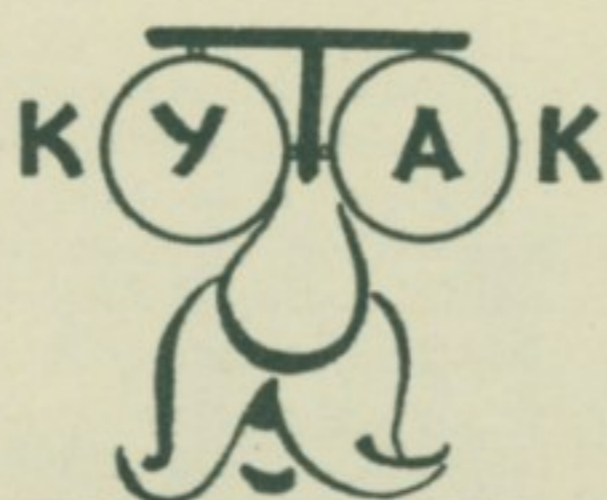

„АЛВАН“ РЕНИ ДО 180 М

мекушаца и риба. У ту сврху совјетски океанолози користе праву подводну лабораторију „Северјанка“, која има посаду од шездесет чланова, а може да се спусти на 120 метара испод површине мора.

Специјалне подморнице граде се за случај спасавања потопљених подморница. Оне се могу спустити чак до 1200 м, а толико су мале да се могу транспортовати авионом, имају свега три члана посаде и могу да приме двадесетак бродоломника. Први опити с америчком спасилачком подморницом за велике дубине овог типа биће изведени ове јесени.

Амерички конструктори раде на изградњи подморнице за још веће дубине којом би се с морског дна могли vadити разни предмети. Она ће бити завршена тек за пет година а ро ниће до 6000 м дубине.

ДОКАЗ

Проналазак фонографа изазвао је праву сензацију. У Менло-Парк, где се налазила Едисонова лабораторија, стали су да пристижу радозналци. Хиљаде посетилаца тискало се да види то чудо од апарата који може да понови људски глас.

Многи од њих односили су се с неверицом према причама о том апарату тврдећи да је посредни нека превара. Међу тим скептицима налазио се и неки Џон Винцент, епископ методистичке цркве и оснивач неке верске секте. Пришавши апарату Винцент је

стао да на сав глас и муњевитом брзином набраја разна библијска имена. Апарат их је све тачно поновио. И тек тада се епископ „предао“: пред свима је изјавио да у читавој земљи нема човека који би био у стању да сва та силна и необична имена понови истом брзином.

☆

Једном је представник комитета за изградњу неке цркве дошао да пита Едисона да ли на божји храм треба поставити громобран.

— Неизоставно. Провиђење је понекад веома расејано — одговорио му је велики проналазач.

УВРЕДА И ИЗВИЊЕЊЕ

Лорд Бивербрук објавио је једном у „Дејли експресу“ веома увредљив чланак против неког младог посланика. Неколико дана касније лорд и нападнути посланик нашли су се лице у лице у умиваоници, испред тоалета, једног лондонског клуба.

— Драги мој младићу, — обратио се Бивербрук посланику. — Размислио сам о свему и схватио да нисам био у праву. И ево, сада овде, желим да вам се извиним.

— Добро — промрљао је посланик. — Али, идућег пута било би ми драже да ме увредите у умиваоници а да ми се извините преко новина.

ТЕШКОЋА

Композитор Брукнер рекао је једном Брамсу да је веома тешко компоновати добра адаћа у симфонијама. На то му је Брамс одговорио:

— Драги мој маестро, ја мислим да је много теже написати једну целу симфонију него један адаћо.

ЧИТАОЦИ!

Познајете ли у вашем месту неког ко је висок преко 2,15 метра?

Јавите нам!!!

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

ПРОДАЈА АЈФЕЛОВЕ КУЛЕ

Недавно је Американцима продат чувени Лондонски мост заједно са својим стубовима и прилазима. Продан је на дражби и понос британске краљевске флоте брод „Квин Мери“, као и „Квин Елизабет“ која је пловила под адмиралском заставом.

Али, обе те продаје су, да тако кажемо, законите; чак су добиле благослов државних власти.

Римски Колосеум такође је продаван, и то неколико пута. Први пут се то догодило 1964. године. Тада га је, за 300 долара, купио неки амерички наредник. Када је та афера откривена, наредник никако није могао да схвати зашто он не би могао да купи те дрвене развалине. „То је стари историјски споменик!“ — покушали су да му објасне. „Па шта онда? — није наредник могао да схвати. — „Нову зграду ми за те паре нико не би ни продао“. Последњи пут је Колосеум био продат 1965. године, опет неком Американцу.

Све се продаје — све се купује!

Зар се после тога треба чудити што је турски преварант Сулун Осман успео да прода мост који везује два дела Истамбула, затим две византијске куле, зграду универзитета и Симплон оријент експрес.

— Шта вам је омогућило да обавите тако невероватну продају? — питали су га новинари.

— Познавање психологије — скромно је одговорио Сулун.

А то знање Сулун је стекао још пре тридесетак година када је у Истамбулу трговао... уличним часовницима.

Стао би испод часовника и чекао првог пролазника коме ће пасти на ум да свој часовник упореди с градским. Сулун би му тада пришао и учтиво затражио две и по лире.

— За шта? — питао би пролазник.

Сулун би му објаснио да је он закупац свих уличних часовника у Истамбулу и да по уговору с градским властима наплаћује таксу од пролазника који се њиме користе. И док би збуњени пролазник вадио новац, Сулун би стао да јадикује: „Алах ми је сведок да се то не исплати. Радо бих уступио своје право за три хиљаде. Случајно, сва документа имам код себе. Да можда бен-ефендија не жели?“ И многе ефендије су желеле — и плаћале. Јер, све се продаје и све се купује.

Због тога недавно објављене весте о распродаји парцела на Месецу, које су разграбљене у Швајцарској и Америци, и петролејском магнату из Тексаса који је купио Тускарорску потолину у Тихом океану, нису изазвале неко нарочито чуђење.

Продају о којој ћемо вам испричати као да је смислио и извео Остап Бендер. Само, она није плод маште неког сатиричара, већ истинит случај.

Трагом једног огласа

... Измамавши од неког лаковерног банкара 40 хиљада долара, гроф Лустиг — тако се називао наш јунак — одмаглио је у Париз. Живео је безбрижно. Сатима је „гроф“ седео на терасама кафеа, испијао аперитиве, посматрао пролазнике и лењо листао новине. Лустиг је обично „радио“ сам, али за време тог париског периода уз

Кад су новине објавиле вест да одржавање Ајфелове куле скупо стаје државу, препредени Виктор Лустиг дао се на посао.

њег се нашао неки Колинс — ситан преварант с надимком „Кицош“ — пред светом „лични секретар грофа Виктора Лустига“. Кицош је већ, због „нерада“, почео да постаје нестрпљив када је једног дана „гроф“ одложио новине и рекао:

— Знате шта, месје секретар? Сад вам могу рећи где ћемо бацити удицу. Један наш познаник, ако се сећате, бави се препродајом старог гвожђа. Недавно је обавио неколико уносних послова и то му је отворило апетит на нешто веће. Прочитајте ово овде.

У весту коју је гроф подвукао стајало је да ће намеравана оправка Ајфелове куле стајати државну благајну неколико десетина хиљада франака и да ће због тога влада

младим човеком пријатна и доброћудна лица.

Државна тајна

— Господо, поверићу вам важну државну тајну, засад познату само мени, ресорном министру и председнику — почео је заменик директора. — Влада намерава да сруши Ајфелову кулу.

Господа су наћулила уши. Мирисало је на велике паре.

— Видим да вас је то узбудило — наставио је. — Али, да ли сте читали да би њена оправка била страховито скупа?

Разуме се, господа су читала о томе.

— Поред тога, она је од самог почетка вређала естетска осећања људи тананог укуса. Сетите се са-

Али, гроф је у ствари био заинтересован само за једног од њих — за Андреа Пуасона. (Треба рећи да је Андре Пуасон измишљено име. Бивши агент тајне службе Сједињених Америчких Држава Ф. Џонсон, у чијој је књизи описан овај случај, не наводи права имена Лустигових жртава). Тај скоројевић је грозничаво повећавао свој капитал желећи да се на тај начин освети високом париском друштву које је упорно одбијало да га прими.

Жртва је загрисла

Добивши одговор од Пуасона, гроф га је сутрадан обавестио преко Кицоша о одлуци владе да њему повери посао.

— Нешто је сумњичав — известио је затим Кицош. — Пита зашто га примамо у хотелу а не у згради министарства.

— Треба га уверити да смо ми државни чиновници. Ништа једноставније од тога — умирио је газда свог „секретара“. И позвао Пуасона.

Жртва је стигла у заказано време.

— Месје Пуасон, примите моје честитање — дочекао га је гроф. — Да попијемо за ваш успех.

— Посао још није званично закључен — покушао је да се одупре Пуасон.

— Онда да га закључимо — спремно је пристао гроф. — Вратите се у кабинет — обратио се потом Кицошу. — Ја ћу доћи на посао тачно у три.

Тек што су се за „личним секретаром“ затворила врата, Лустиг се сасвим преобразио.

— Месје, — стао је да замуцкује — треба да о још нечем поразговарамо. Видите, није баш лако бити државни чиновник. Покушајте да с нашом платом пристојно издржавате кућу, приређујете пријеме, одевате се по моди... Због тога је при склапању послова постао обичај да се чиновнику понуди... знате — гроф као да није могао да нађе реч.

— Проценат?

— О, месје, ви баш не заокочишите.

— Значи, због тога разговарамо овде а не у вашем кабинету?

— Мала предостројност — осмехну се гроф.

Жртва је одахнула са олакшањем.

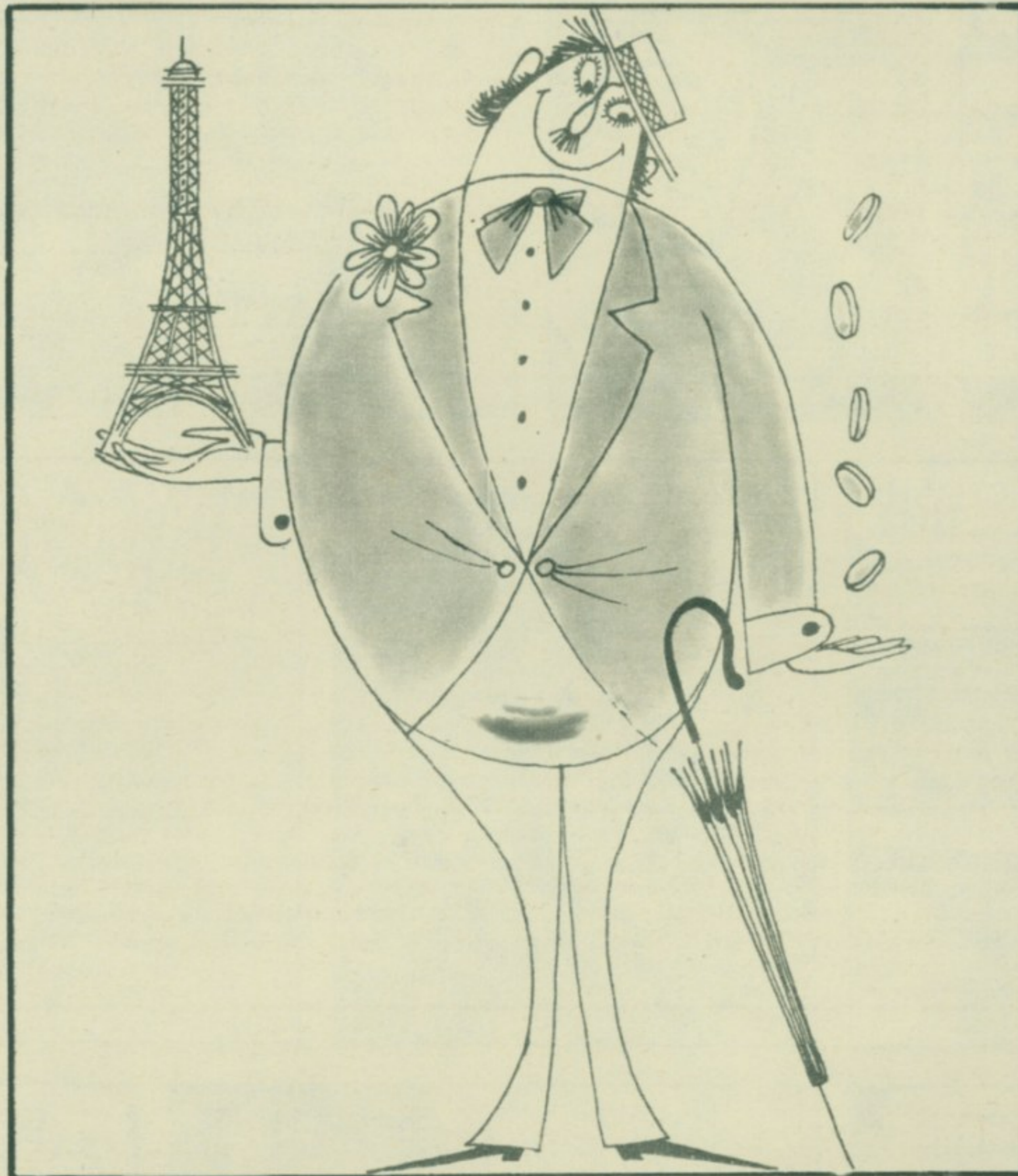
— Знам ја како се праве послови — говорио је Пуасон предајући Лустигу и чек за Ајфелову кулу и пакет новчаница — као проценат.

Неје прошао ни пун час а „гроф“ је наплатио чек и отпутовао за Беч. Са својим „личним секретаром“ населио се у једном од најлуксузнијих хотела, опет је седео у пријатним кафанама и пажљиво читао новине. После месец дана рекао је Колинсу:

— Јадни Пуасон није се обратио полицији. Јасно: бојао се да ће му се цео Париз подсмевати па је одлучио да ћути. А пошто Ајфелову кулу није укључио у свој посед, ми слим да је мирно можемо продати још једном.

И Ајфелова кула била је у Бечу продана и по други пут. „Гроф“ је покушао да је прода и трећи пут али му посао није успео.

Ајфелова кула и данас стоји на свом месту. А ко зна, не прави ли већ неки други велики комбинатор план да је добро уновчи?

АЈФЕЛОВА КУЛА ЈЕ ДВАПУТ ПРОДАТА

расправљати о томе да ли се више исплати да се кула потпуно демонтира.

Лични секретар је звизнуо.

— Газда, ваљда не намеравате...

— Баш тако. Новине су за нас већ обавиле добар део посла.

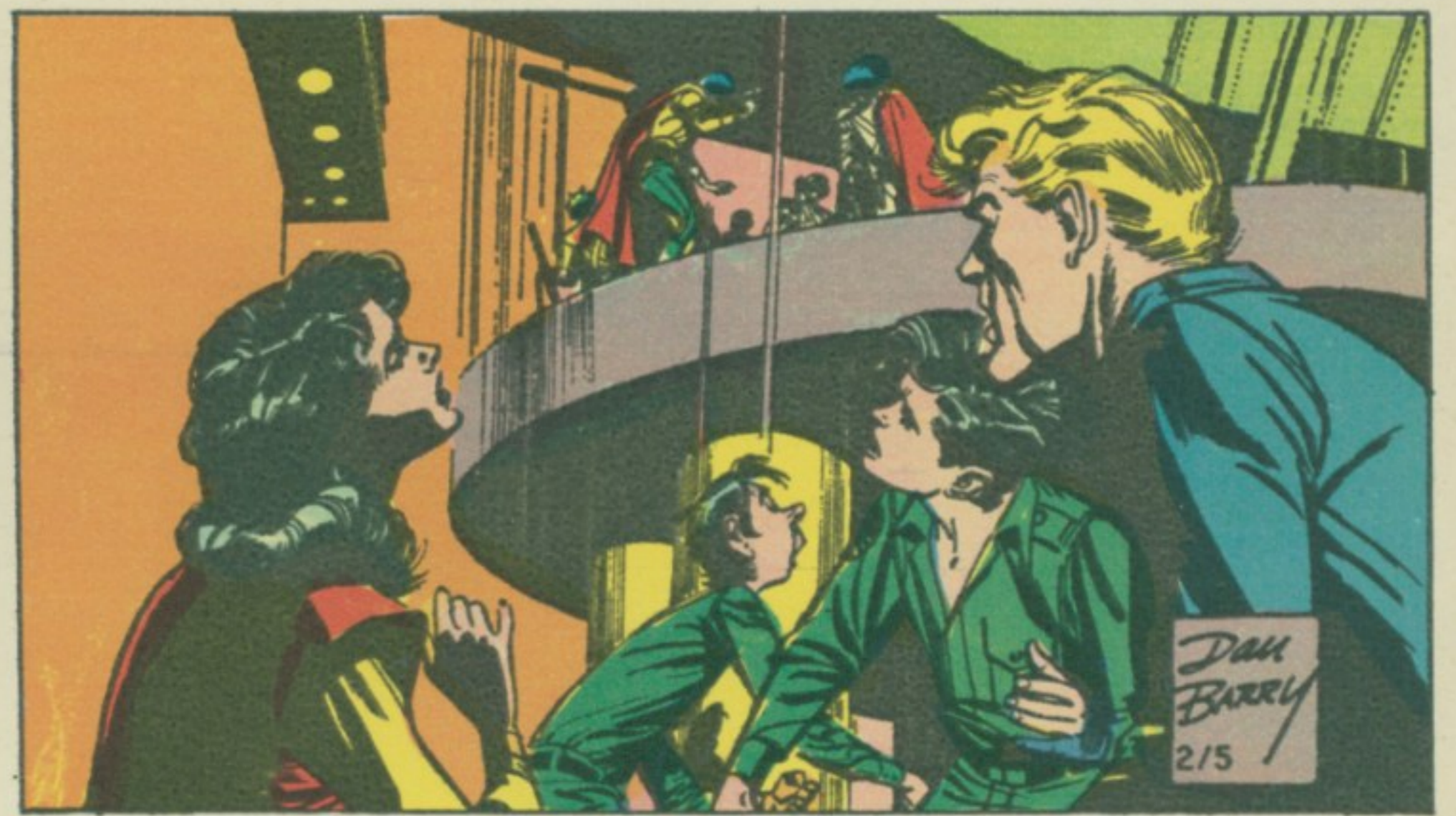
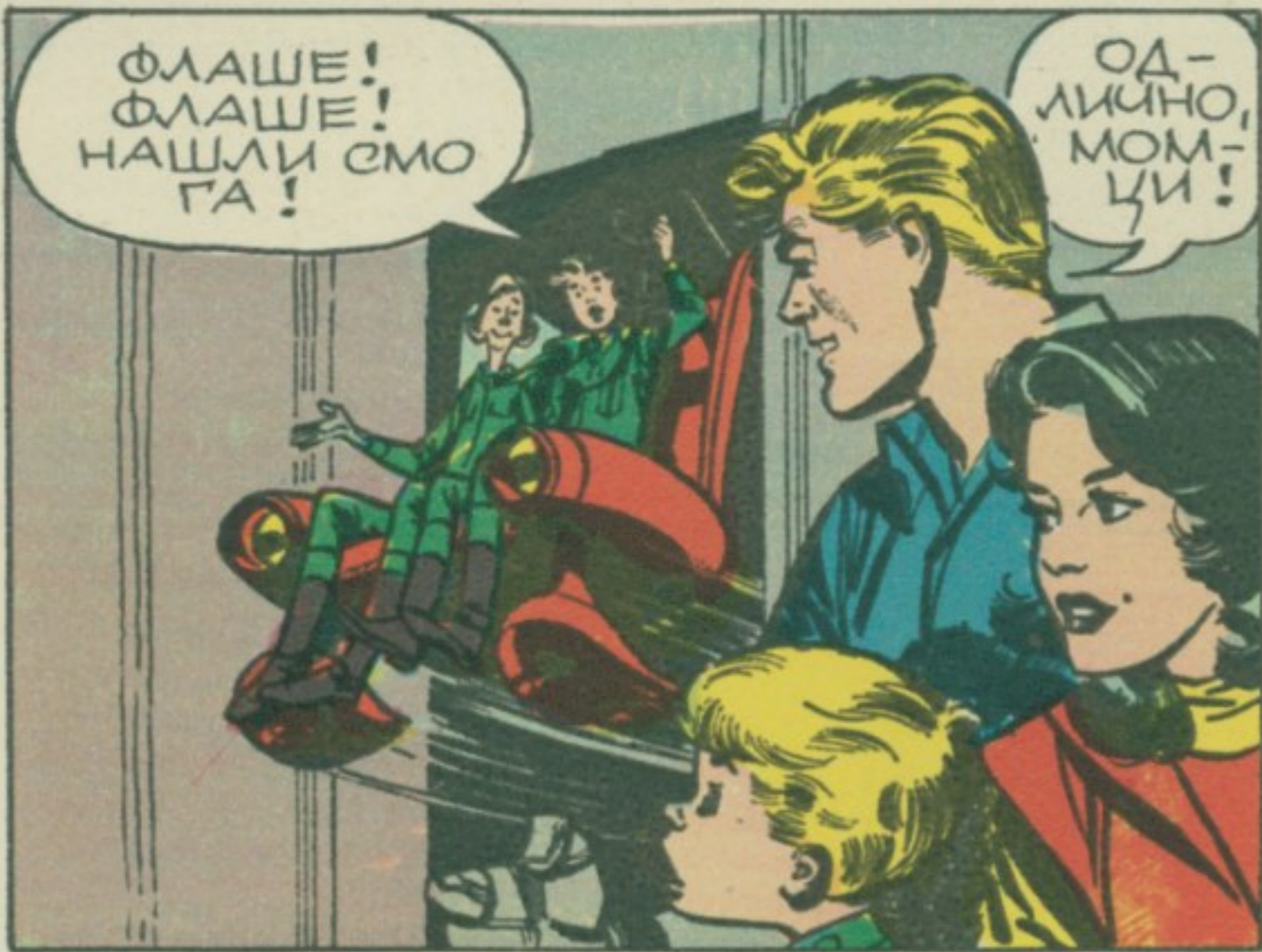
Неколико дана касније петорица крупних пословних људи добили су писмо с потписом заменика генералног директора управе за Ајфелову кулу. Очекивао их је у свом хотелском апартаману да би поразговарали о једном веома важном државном подухвату. Назначеног дана париски бизнисмени седели су пред

мо Мопасана који је био против подизања куле. Требало би да с тачке гледишта посматрате ствар.

А онда је директор детаљно упознао своје посетиоце с техничким и финансијским чињеницама: ценом њеног подизања (7 милиона франака), количином висококвалитетног метала које треба претворити у старо гвожђе (7 хиљада тона), величином, тежином и обликом појединих делова. Нека због тога сваки од претендента на куповину куле добро размисли о свему и да му у року од пет дана писмом саопшти своју одлуку.

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРАДОН

ШТО СУ НАПУСТИЛИ АУТОМОБИЛ 15 МИНУТА ПРЕ ГЕНЕРАЛОВЕ СМРТИ, ЦОНИ И МАДАМ ПНАНГ ИМАЛИ СУ НЕОБОРИВ АЛИБИ. ЈЕДИНИ МОГУЋИ УБИЦА БИО ЈЕ ТАКО ФЛЕЧ АРЧЕР! АЛИ, КАД СЕ ЦОНИ ВИДЕО С ЊИМ...

КАЖЕМ ТИ, ОНА ЈЕ ТО УЧИНИЛА! НЕ ДОЗВОЛИ ДА МЕНЕ ГУРНЕ У ПРОВАЛИЈУ! ПОМОЗИ МИ...

СМИРИ СЕ, ФЛЕЧЕ...

АКО МИ ТИ НЕ ПОМОГ-НЕШ, ПРОПАО САМ, ЦОНИ!

МОРАШ СЕ ПРВО СМИРИТИ, ФЛЕЧЕ, ПА ТЕК ОНДА ДА РАЗГОВАРАМО! ЗАТВОРСКИ ЛЕКАР ДАО МИ ЈЕ ОВЕ ПИЛУЛЕ! УЗМИ ИХ... ИЛИ ЈА ОДОХ!

ДОБРО, ЦОНИ... КАКО ТИ КАЖЕШ!

МОРАМО ДА ОБОРИМО ЊЕН АЛИБИ МАДА ЋЕ ТО БИТИ ТЕШКО! У ТРЕНУТКУ УБИСТВА БИЛА ЈЕ СА МНОМ...

УТВРДИЛИ СУ ДА ЈЕ ОТРОВАН ЦИЈАНИДОМ... ЛОПТИЦАМА КОЈЕ СЕ ТРЕНУТНО РАСТВОРАЈУ У ВОДИ!

ПРОШЛЕ НОЌИ НЕКО СЕ ШУЊАО ИСПРЕД ЊЕНЕ СОБЕ! КРЕНУО САМ ТРАГОМ И СТИГАО ДО ТВОЈИХ ВРАТА!

И ТО ЈЕ ЊЕНО МАСЛО!

НИСАМ БИО НИ БЛИЗУ ЊЕНИХ ОДАЈА! НЕКО ДРУГИ ЈЕ ОСТАВИО ТЕ ТРАГОВЕ! А ЧАК И ДА САМ ХТЕО ДА УБИЈЕМ ГЕНЕРАЛА НЕ БИХ УПОТРЕБИО ОТРОВ, ТО ЖЕНСКО ОРУЖЈЕ! И ЗАШТО БИХ ОНДА ОСТАО И ЧЕКАО ДА МЕ УХВАТЕ!

КАД БИХ САМО МОГАО ДА НАЂЕМ ОДГОВОРЕ НА СВА ТА ПИТАЊА... АЛИ НЕ МОГУ... СПАВА МИ СЕ... ОВЕ ПИЛУЛЕ...

У РЕДУ, ДРУЖЕ! ДОБРО СЕ ИСПАВАЈ! ПОСЛЕ ТОГА ЋЕ ТИ ГЛАВА БИТИ БИСТРИЈА! А ЈА ЋУ ДА ПРОЊУШКАМ...

ЈА ДНИ МОМАК! СКЛОН САМ ДА МУ ВЕРУЈЕМ... АЛИ СВЕ ГОВОРИ ПРОТИВ ЊЕГА! ИПАК...

УМ... ТАЧНО КАО ШТО ЈЕ СТАРИ ДОКТОР КАЗАО... ПИЛУЛЕ ЗА СПАВАЊЕ СУ ДЕЛОВАЛЕ ПОСЛЕ 15 МИНУТА!

ДОК ЈЕ ТАКО РАЗМИШЉАО, У ЦЕПУ ЈЕ НАПИТАО ПИЛУЛЕ МАДАМ ПНАНГ...

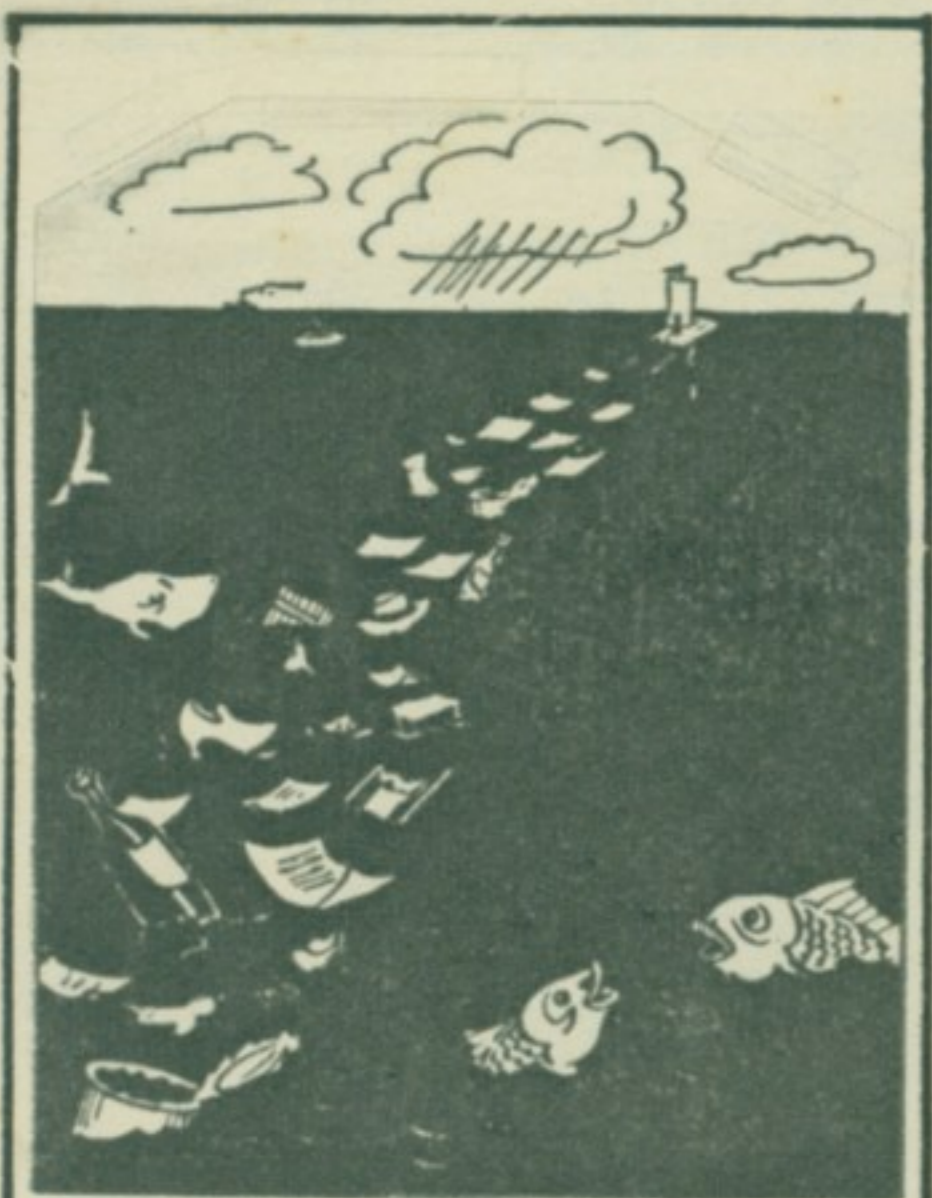
ШТА ЈЕ ОВО? ОХ... ДА! ТРЕБА ДА ЈОЈ ИХ ВРАТИМ!

ХУМОР

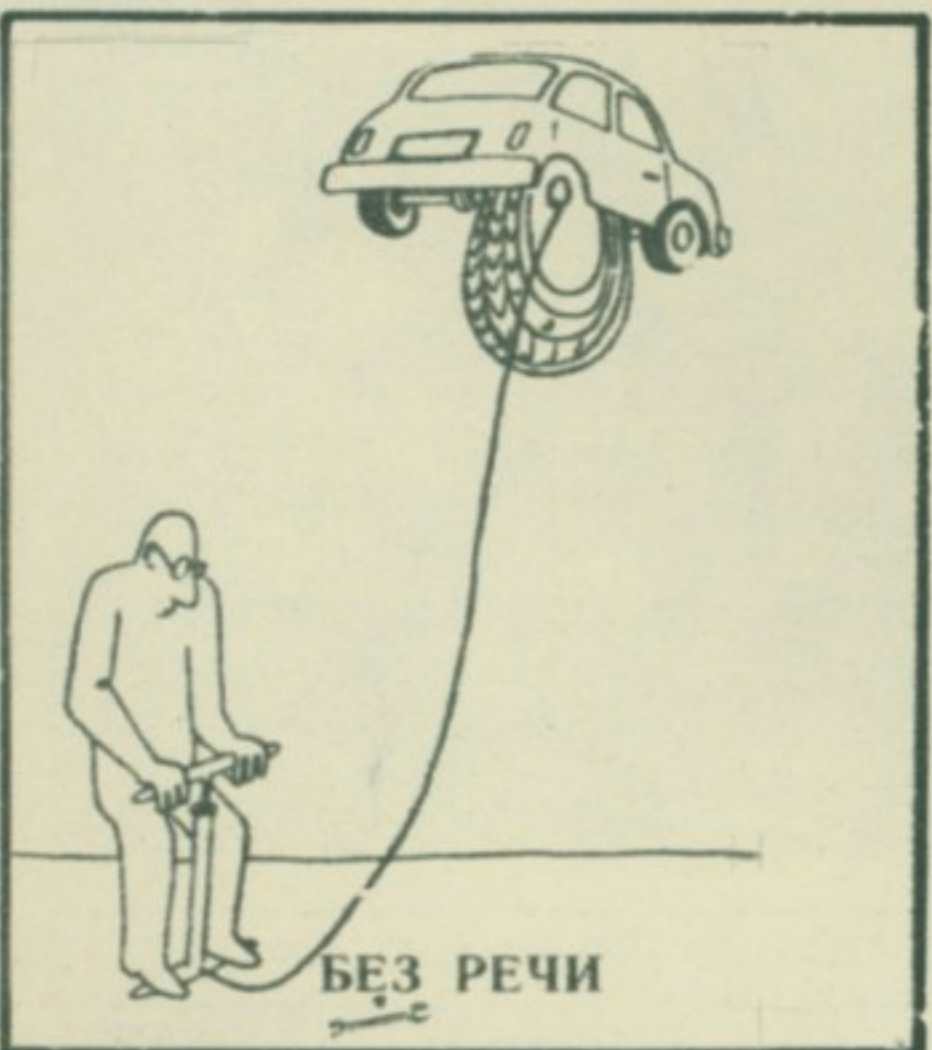
— Не љутите се толико. То се, најзад, може сваком догодити.

ХУМОР

— А после ће да пишу да су се хранили само рибом.

ХУМОР

БЕЗ РЕЧИ

**ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА**

Доручак поједи сам, ручак подели с пријатељем, вечеру дај непријатељу.

(Источњачка пословица)

***** ТУРИСТИЧКА АВАНТУРА *****

ОБАРЕНИ ГОСТ

ТЕК КАД СЕ ЖИВА ПОПНЕ ПРЕКО 100 СТЕПЕНИ, ФИНЦИ ПОЧИЊУ ДА СЕ ОСЕЋАЈУ ДОБРО

Свако ко је био у стању да преживи финску сауну, сматраће да је трчање од 42 километра, у чему су Финци мајстори, обична дечја игра.

Највећа пажња коју један Финнац може да укаже госту јесте да га позове у сауну. Свуда у свету сличан предлог сматрао би се увредом, али странац је ту да прошири своја знања, зар не? Као доказ нека послуже ови редови преписани из једне финске туристичке књижице: „Странац који напусти земљу а није био у сауни не може се похвалити да је осетио фински менталитет. Захваљујући сауни цивили зован човек поново ступа у додир са основним снагама природе: земљом, ватром и водом“.

Пронаћи основне снаге природе... то је примамило и нас тројицу странаца који смо боравили код Каја Коскимеса. Тако нас је он повео таксијем у Васкинеми, у предграђе Хелсинкија, где брезова шума окружује плаве воде Финског залива. Ушли смо у сауну... врло једноставан изум, пожелевши љубазно добар дан Господарици ових купатила, једној симпатичној баки са наочарима, опасаној дугачком гуменом кецељом.

Прешли смо у собу за презнојавање, малу, тамну просторију ниске таванице, коју ће читаоци Дантеа препознати без по муке. Ту су се већ налазили други мученици, обучени само у сопствени зној, седећи на клупама са лицима заривеним у руке. Просторију су „грејали“ (о благе ли речи!) помоћу отворене гвоздене пећи набијене брезовим цепаницама, на којима се пржило велико камење. Пошто је термометар показивао само 55 Ц степени, наш пријатељ Кај је с изразом негодовања на лицу сипао воду на камење да би повећао пару.

Та пушница представља добру, стару финску сауну, какву има готово свака кућа у овој земљи, чак и најсиромашнија. Има их 900.000, по једна на шест становника.

Осетљиве душе, какви смо ми били, храбро су се држале у тој јазбини, као да смо сушене шунке. Одатле, док смо капљали као лоше направљене свеће, Кај нас је одвео у другу одају, такође загрејану, али без паре. Бацио је поглед на термометар и поскочио: само 80 Ц степени, на томе се ни јаје не може да скува! То је смешно! Власник купатила се сложио.

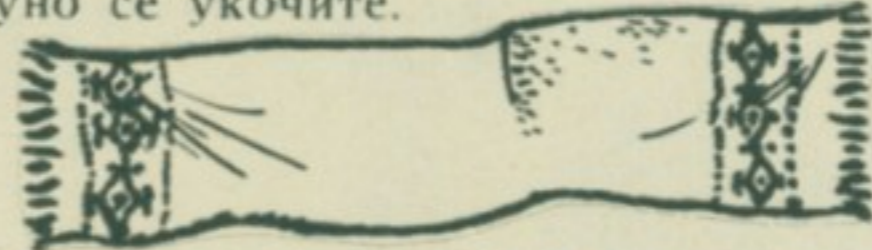
— Ово се не може назвати сауном, узвикнуо је он распаљујући ватру. Кроз два-три минута биће топло!

И заиста два-три минута касније жива је скочила на 104 Ц степена. Поделили су нам снопове брезових гранчица са лишћем, саветујући нас да се њима шибамо. Кај је сипао по поду хладну воду, али је она истога часа испарила, и мада смо између клупе и седишта ставили пресавијен пешкир од сунђера, чинило нам се као да седимо на усијаном шпорету.

Око нас, људи су се одмарали на фински начин, тј. обртали су се с једног бока на други да се не би на-

гдо испржили, шибајући се непрекидно као суманути.

Фински залив је хладан, леден, али после краћег боравка на роштиљу човек изгуби сваки осећај. Од тренутка када дотакнете воду потпуно се укочите.

После долази рибање о чему се брине Господарица купатила. Она почиње са сапунањем, затим прелази на саму срж ствари, парче по парче, као гурман који љуштећи му пипке слади рака. Њени снажни прсти се заривају у кожу и проналазе мишиће које ни сама медицина не познаје. Вешта и ефикасна Господарица ништа не пропушта. Она

вам трља леђа великим влажним пешкиром.

И, ето, испричао сам вам све о сауни. Све, сем једне мале техничке ситнице: чим се заврши, одмах све почиње из почетка, цео обред, од знојења па до гњурања. Зими, температура воде износи минус 1 степен. Вода је опкољена ледом и не може да се плива. Треба се задовољити ваљањем по снегу. Следећи пут температура сушионице је била по укусу нашег пријатеља Каја... мало више од 132 степена. Чуло се комешање међу присутнима: управо је оборен светски рекорд!

Кад се цео ритуал заиста заврши, имате право на диплому која потврђује да сте остали живи и здрави, што је донекле и тачно.

Ред Смит

ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ И СВИ ОСТАЛИ, ОД ДАНАС, СВУДА СВАКОГ ДАНА СОМБОРСКИ СЛАДОЛЕД

SOMBOLED

ПРОИЗВЕДЕН ПО ДАНСКОЈ ЛИЦЕНЦИ, НАЛУКСУЗНИЈЕ ОПРЕМЉЕН. НАЈБОЉИ У ЕВРОПИ! НАЈЧУВЕНИЈИ У СВЕТУ!

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ »СОМБОР«

ФАРМЕРКЕ НА ЦВЕТИЋЕ

Игла и четкица дају ТОН НОВОЈ МОДИ

У Сједињеним Америчким Државама млади су пронашли нов хоби: украшавање фармерки. Они трагају за старим, изношеним панталонама и боје их на разне начине. Њихова машта наметнула је индустрији одеће нову моду. Једна велика модна кућа за младе, чије су филијале расуте по целој Америци, лансирала је нов тип фармерки са разнобојним цветовима, и за младиће и за девојке. Лили Пулцер, авангардна модна креаторка, рекламира за зиму која долази скијашке панталоне са сликама животиња и цвећа.

Данас се у Америци продају само беле и драп панталоне јер са на њима најлакше слика. Неке радње дају уз фармерке и велику кутију са бојама и стилизованим „мустрада“ које се лако прецртавају.

Овакав развој мушко-женске моде допринео је поновном рађању везиљске уметности. Млади лудују за панталонама на којима су извезени разнобојни папагаји, слончићи, жирафе, змије.

Истовремено се губи разлика између женске и мушке одеће, као и између начина облачења

старих и младих. Стари су побеђени: нова мода ће их подмладити! Ускоро ће и озбиљна, средовечна господа носити фармерке на цветиће уместо класичног смокинга. Један угледни господин се ту недавно појавио на свадби своје кћери у белом сакоу и панталонама украшеним цртежима белих рада.

Умешали су се и социолози од којих многи сматрају да ће збрка у облачењу смањити узајамну привлачност полова, убити љубав и довести у опасност продужење врсте. Нарочито је забрињавајуће понашање мушкараца, који одушевљено прихватају женски стил и срећни су када личе на шарене лептире.

Има и других, врло озбиљних мишљења, по којима општа униформисаност у облачењу представља преку потребу савременог живота, док се досадашње оштре разлике заснивају на застарелим предрасудама.

У најпомоднијим радњама Париза и Лондона облачи се цела породица: муж, жена и деца. Сви су одевени и очешљани као близанци, сви носе исти накит. Када је реч о моди, мушкарци и жене су спремни на све: индустријалци трљају руке, а посао цвета

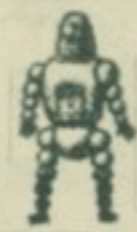
МЛАДИЋ И ДЕВОЈКА ОДЕВЕНИ ПО НАЈНОВИЈОЈ МОДИ: ИСТЕ ПАНТАЛОНЕ УКРАШЕНЕ ЦВЕЋЕМ, ИСТА ФРИЗУРА

ОМЛАДИНА ЛУДУЈЕ ЗА МОДОМ КОЈА НЕ ПРАВИ РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ ЖЕНЕ И МУШКАРЦА. СРОДНЕ ДУШЕ ИМАЈУ ИСТИ УКУС

МЛАДИ НАЈВИШЕ ВОЛЕ СЛИКЕ ЖИВОТИЊА. ФАРМЕРКЕ И ШОРТСЕВИ ЛИЧЕ НА ПРАВИ ЗООЛОШКИ ВРТ

МЕДУЗА

РИЧАРД МАТЕСОН
ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Ужасно биће, које је, можда, доспело у пустињу из далеке васионе

Било је топло као у паклу. Путовали су колима. Мериен је тешко дисала. Наслоњена на пластични наслон избацила је ноге кроз прозор. Лес је возио с напором држећи волан влажан од зноја. „Баш смо изабрали време за путовање“ — гунђао је.

Пре три дана кренули су из Лос Анђелеса за Њујорк у посету Мериениним родитељима. На ауто-карти четири стотине миља на дан није изгледало тако много. Али, у пракси, по неравном путу и уз ризик да слупају кола, план није било могуће остварити. Ипак, најгоре од свега било је то што је од велике врућине вода у хладњаку сваких пола часа почињала да кључа.

Већ неколико часова возили су путем другог реда због оправке једног дела ауто-страде.

Одједанпут у даљини угледаше сервисну станицу. Упутише се у том правцу у нади да ће у њој добити бензин, воду и обавештења о даљем путу.

Пред станицом дочекао их је човек грубог изгледа. Лице му је било преплануло и испод старог каубојског шешира вирила је дуга и неуредна коса.

— Док вам сипам бензина можете погледати мој зоолошки врт иза куће, предложи им.

Није им било до тога, али да га не увреде кренуше тамо.

Први кавез са малим четвртастим прозором био је празан. Лагано кренуше ка следећем кавезу.

У њему се налазио — човек!

Лежао је на прљавом војничком ћебету раширених ногу и руку. Није говорио. Очи су му биле отворене, зенице раширене и изгледао је као дрогиран.

И у трећем кавезу налазио се — човек.

Нису се ни снашли од изненађења кад чуше иза себе наређење:

— Уђите у кавез! Са ловачком пушком упереном у њихове груди иза леђа им је стајао човек с бензинске пумпе.

Лес се у том тренутку сети да нико не зна где се он и његова жена налазе и да према томе нико неће знати где да их траже.

Пошто је затворио брачни пар у један кавез, човек са бензинске станице Мерв Кетер, полако се врати кући. Заробљавање му није донело никакво задовољство иако је то била прва жена коју је затворио у оне проклете кавезе.

Ушао је у кућу залупивши вратима. Пушку је бацио на сто прекривен воштаним платном. Шта је могао друго да уради? — питао се очајан. Погледа фотографију своје

покојне жене Елси између ратних трофеја и оружја које му је прибавило титулу хероја. Какав је херој постао сада?!

Бацио је поглед на леву руку где се у прегину лакта налазио минијатурни црвени мехур. У њему је непрестано тихо шумео мали метални чун. По ко зна који пут сети се дана када га је добио. Док је мислио о томе јабучица на врату му је задрхтала.

Тог дана Мерв је кренуо у пустињу у лов на зечеве. Није ни

дино га је смрт могла њега ослободити. А он је желео да живи.

И тако је почела ово ужасно чекање и заробљавање невиних људи да би спасао властити живот. Свака два дана пихтијаста маса гутала је по једног заробљеника. Досад их је убила седам.

Однекуд допре необичан шум. Мериен и Лес су без даха ослушкивали одакле долази тај чудновати звук који до тада никада нису чули.

Личило је то на неко надирање, пузање, таласање.

Падао је мрак. Мериен изненађена призором који је угледала окрену леђа решеткама и покри очи рукама. Лес је као парализован гледао необично биће које се вукло по земљи према човеку у суседном кавезу. Изгледало је да нема

МЕРВ ЈЕ ОЧАЈНИЧКИ ПОКУШАО ДА БЕЖИ АЛИ ГА ЈЕ ТРЕПЕРАВА ПИХТИЈАСТА МАСА СУСТИГЛА

слутио да ће због тога некад морати да зароби једну жену. Прошло је само шеснаест дана а њему се чинило да је прошло шеснаест година од тренутка када је отишао у пустињу. На смирају дана угледао је огромну црвену светлост. Далеко на хоризонту, на површини земље, отворило се једно удубљење и из њега је почело нешто да гмиже. Мерв је очајнички покушао да бежи, али га нека треперава пихтијаста маса стиже. Осетио је како му смрт испија течност из организма. Али није умро. Био је непокретан. У подсвести је чуо како му чудовиште говори: „Ти ћеш ми набављати храну.“ Избезумљен од страха Мерв даде реч. Тада му оно ужасно, непознато и неодређено биће утисну метални чун у прегиб лакта. Тај предмет је стално шумео и је-

облика а ипак га је имало. Приближавало се као нека бујица, као нека аморфна, неодређена медуза.

Лес је покушао да не гледа али није могао.

Чуо се крик и медуза прекри жртву. Пихтијаста маса је крљала и пулсирала као једно велико клупче планктона. После неколико минута отпуза и ишчезе у мраку.

Мериен и Лес су успели некако да искриве решетке на кавезу и да се извуку. Трчали су према аутомобилу. Дрхтавим рукама Лес једва

отвори врата на колима и упали мотор. Кола кренуше.

У кући се упали светлост. Убрзо иза кола одјекну пуцањ и зрно прелете изнад кола. Лес повећа брзину и кола почеше да скакућу по неравном путу. Други пуцањ одјекну кроз ноћ и разби задњи прозор на колима. Кола поскочише, поведоше се у страну и ударише у спуштenu гвоздену ограду пред станицом.

Човек дотрча с великим пиштољем у руци до Леса који је покушавао да пређе ограду носећи на рукама онесвешћену Мериен. Човек му даде знак да се врати. Није успео да га убеди. Лес је био толико исцрпљен да није ни осетио када му је човек пред кавезом убризгао инјекцију. Срушио се на земљу заједно с повређеном Мериен и осетио неку врсту олакшања.

Очајнички крикови пробудише Леса који једва покрену утрнуле удове. Покуша да покрене руку али она паде непокретна на земљу.

Човек у другом кавезу је викао. Несрећник више није био дрогиран и сад је викао јер је знао шта га

привуче Мерием на своје уздрхтале груди — Волим те, Елси, много те волим.

— Не, не, викала је.

Успела је да се отргне и скочи са кревета. Потрча према вратима и док их је отварао Мерв је до-стиже. Обоје падоше на под. „Елси, Елси“, тешко је дисао човек покушавајући да је пољуби. Тада Мерием опази на столу тешки земљани крчаг. Пружи руку и надљудском снагом успе да га дохвати.

Огромни комади печене земље расуше се по поду док је по соби одјекивао пригушени јаук човека чије су се немоћне руке грчиле по сламној простирци.

Мерием истрча у двориште. Умируће сунце обојило је хоризонт као крв црвеном бојом. Поче да претражује кавезе. Напокон, Леса пронађе у последњем. Био је жив.

Дрхтавим рукама поче да пребира кључеве. Одједанпут се најези. У даљини се зачуо онај пискави звук. Свежањ кључева јој испале из руке. Док је подизала кључеве опет је чула звук, али сада је био нешто јачи. Сва очајна Мерием поново покуша да отвори кавез посматрајући истовремено пустињу одакле је до-пирао шум. Катанац се најзад отвори. Леса хитро искочи и зграби Мерием за руке. Бежали су очајнички трудећи се да не чују шум који је постајао све јачи.

Кола су стајала пред кућом. Дрхтавом руком Леса упали мотор и кола кренуше под пуним гасом. Поскакујући пређоше стазу до сервисне станице и заокренуше на-десно према најближем насељу.

УЖЛЕТА ХОРДА

Тело медузе дрхтало је од беса. Истраживало је испржено тло хелијама за вид али хране није било. У кавезу није било ниједне жртве. Надувено тело, налик на лепљиву плиму, упути се кући, своје потчињеном.

Грч пробуди Мерва. Бол у руци продирао му је у мозак. Схватио је. У једном скоку дође до врата и погледа горе.

Са својих седамдесет сјајних металних очију тело се њишући пело степеницама. Безумни бес избијао је из њега. Чуо је како под притиском попуштају врата његове спаваће собе.

Горе, тело медузе је чуло куцање животиње која бежи. Скотрља се низ степенице са својих седам стотина антена које су истраживале и мрвиле дрвену ограду на степеницама.

У дневној соби Мерв узе маузерку, спреман да се бори док је медуза читавом својом ширином улазила у собу.

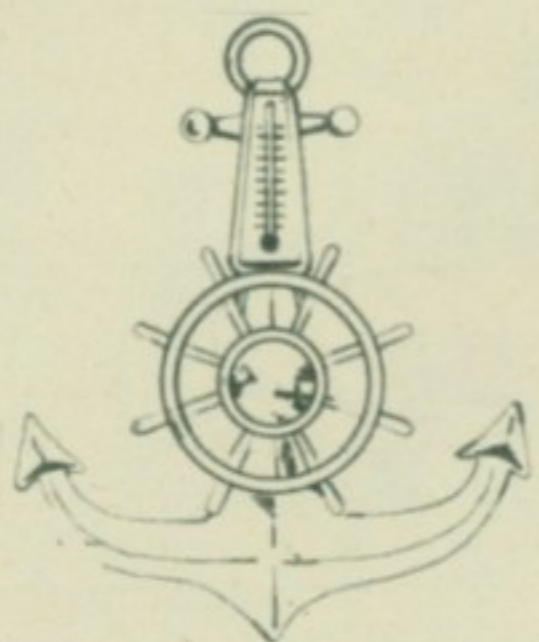
Одјекинуше пуцњи. Меци су се одбијали о површину масе не наносећи јој никакве озледе. Човек очајнички јаукну и поче да се повлачи ка столу. Једним ударцем сруши Елсину фотографију која се разби у парампарчад и руком дохвати нешто хладно и тврдо.

И док се светлуцава маса припремала да обухвати своју жртву, да је обавије својом течношћу, Мерв скочи у страну, зубима одврну осигурач бомбе коју је рукама притискивао на груди. Ткиво масе се просу по патосу као лава, као бујица неке протоплазме. У соби завлада тишина. А онда одјекну експлозија.

Другог августа те године запажена је снажна експлозија у пустињи. У кругу од 40 км пронађени су метални комади.

„Био је то метеор“ објашњавали су људи, не зато што су у то веровали већ што су морали да нађу неко објашњење.

ПОДСЕТНИК

Собни термометар — ленгер. Београдска парфимерија „Мимоза“, Душанова 28.

Цена 16.50 динара

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

И ДАЉЕ ДИЛАЈЛА

Иако се лето сматра мртвом сезоном за извођаче забавних мелодија и продају њихових плоча, Том Џонс као да не признаје то правило: он и даље није успе-хе, свугде у свету, па и код нас. Прошло је већ доста времена от-како се појавила „Дилајла“, а она је још најтраженија плоча на тржишту. Интересантно је да њу не купују само млади већ исто тако и старији, они који ређе у продавницама плоча траже нови-тете из забавне музике. Издавач је „Југотон“. Цена — 7 н. д.

7

ФИЗИКА

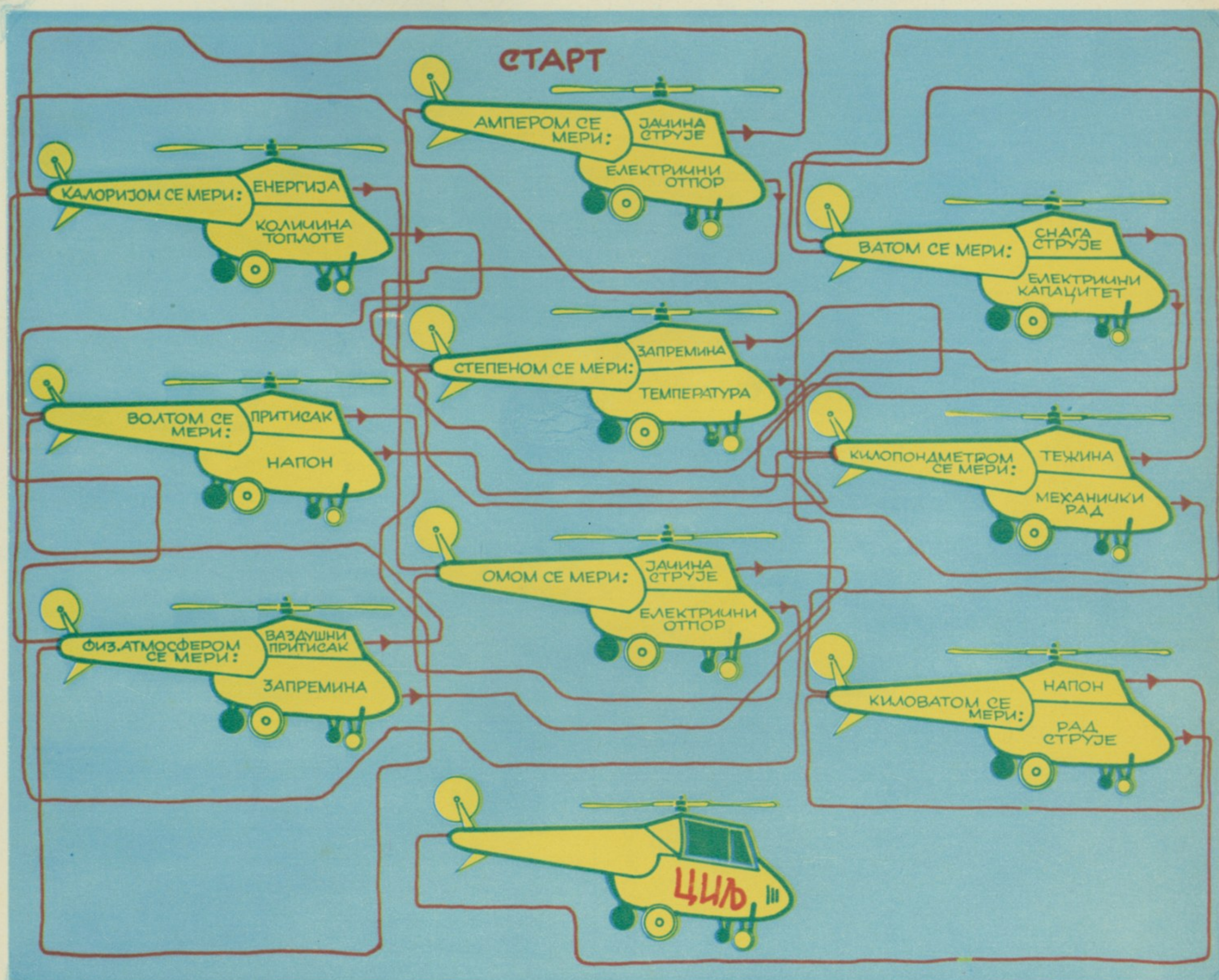
КОЗНА ПОБЕЂУЈЕ

Ево прилике да проконтролишете своје знање о физичким јединицама. У томе ће вам помоћи овај цртеж с хеликоптерима. На левом делу сваког хеликоптера исписана је физичка јединица, а на десном делу два одговора — чему та јединица служи, односно шта се њоме мери.

Полазимо од хеликоптера на којем пише „старт“ и опредељујемо се за један од одговора који сматрамо

тачним. Затим пратимо линију тог одговора све до следећег хеликоптера. Поступамо даље на исти начин. Добро познавање физичких јединица доведиће нас пре до циља. Грешке у решавању одводе нас на дужи пут и враћају на место где смо учинили грешку.

Организујте међусобно такмичење у брзини решавања ових питања. Не само ко зна већ и ко ће пре.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ПРОСТЕ ЈЕДНАЧИНЕ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 15 година и желео бих да се преко писама упознам са друговима и другарицама из наше земље. **Бранислав Петровић**, Ул. Крива Ливада бр. 4, Ниш.

Желео бих да се дописујем са омладинкама од 16 до 19 година. **Крста Симоновић**, Ул. Христијан Т. Карпош бр. 11, Јабука—Панчево.

Желео бих да се дописујем са друговима из наше земље. **Гојко Ковачевић**, Брвеник на Ибру, Корлаће.

Желео бих да се дописујем са омладином из Југославије. **Armin Grassl** 69 Jena, Dornberger Strasse 13.

Желела бих да се дописујем са младима из целог света. Скупљам плоче и водим модерну музику. Имам 14 година. **Марина Пајић**, Похорска 34, Нови Београд.

Имам 8 година и идем у III разред француске школе. Скупљам салвете, фотосе певача и југословенске марке. Заузврат шаљем алжирске марке, салвете и фотографије. Језик дописивања француски и српскохрватски. **Ивана Ђокић**, Rue Edgar Quinet 16—Alger — Algerie.

Желела бих да се дописујем са југословенском омладином. Имам 13 година и идем у 7 разред. СССР, ВКО, г. Лениногорск, Ул. Владивостокскаја 18, Кузњецовој Надежди.

Желео бих да се дописујем са вршњацима из Југославије. Имам 20 година студент сам. Хоби су ми: скупљање поништених и непоништених марака, ковани новац, разгледнице, фотографије, музика, размена поклона. **Khushal Malik**, 3992, Naya Bazar, Delhi 6, India.

Желела бих да се дописујем са вршњацима. Имам 13 година. Језик дописивања српскохрватски, немачки, руски и енглески. **Љубинка Сваток**, Ж. Прералдсвића 16 Бањалука.

Желела бих да се дописујем са вашом омладином. Имам 12 година и идем у 8 разред. СССР, ВКО, г. Лениногорск, Ул. Димитрова дом 50 кв. 2, Титовој Галини.

Желела бих да се дописујем са друговима из Совјетског Савеза. Имам 15 година и скупљам марке и салвете. **Дијана Косановић**, Ул. Булевар Лењина 95/21, Нови Београд.

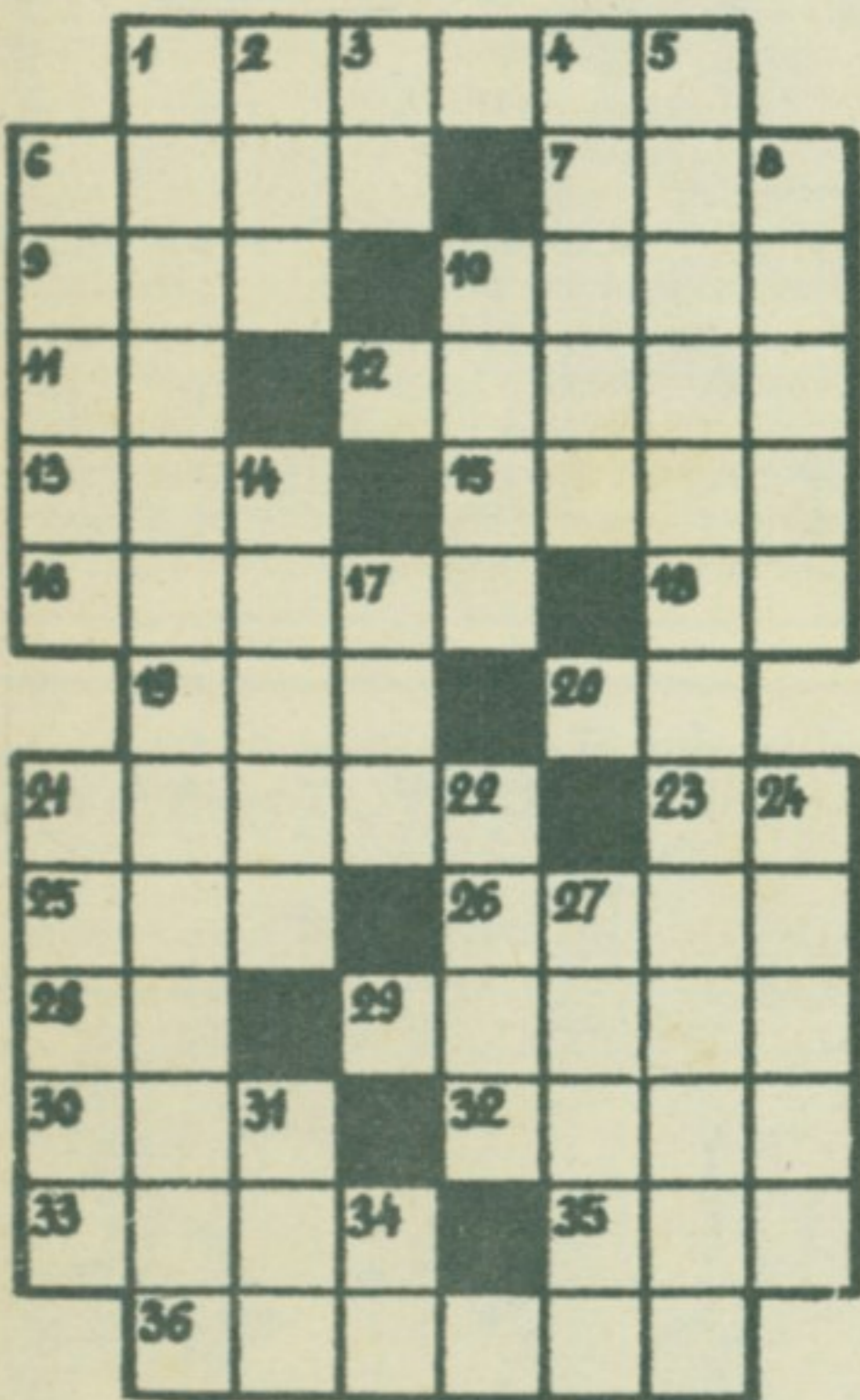
Ученица сам 7. разреда и желела бих да се дописујем с дечаком или девојчицом из Југославије. СССР, ВКО, г. Лениногорск, Улица Пролетерскаја нр. 73, Серчејевој Нади.

Ученица сам седмог разреда и желела бих да се дописујем са вршњацима из Југославије. СССР, ВКО, г. Лениногорск, Ул. Гогоља 13—41, Разумновој Нини.

Желео бих да склопим пријатељство с друговима из Југославије. Имам 17 година и завршио сам школу. СССР, г. Казањ — 36, Ул. Астраханскаја, дом 40-а, кв. 15, Парфенов Вјачеслав.

* УКРШШЕНЕ РЕЧИ *

Водоравно: 1) вештачка гума, 6) избављење, 7) усамљен, 9) острво у Јадранском мору, 10) спољашњи омотач тела, 11) аутомобилска озна-

ка за Лесковац, 12) дентист, 13) хитар, 15) нестручњак, 16) планина у близини Београда, 18) свеза, 19) немак, 20) лична заменица, 21) главни град једне суседне земље, 23) два слова, 25) неупотребљен, 26) родовска заједница код Ираца и Шкотланђана, 28) слово латинице, 29) органи за летење код птица, 30) стари персијски краљ, 32) носач (турц.), 33) блесак, 35) конопац, 36) део радио-уређаја.

Успрвно: 1) астрономска установа, 2) шаховски термин, 3) првак, 4) лице, 5) комедија Јована Стерије Поповића, 6) острво у Јадранском мору, 8) немачка новчана јединица, 10) камена грађевина, 14) део мора који залази у копно, 17) текстилна биљка, 21) додатак (лат.), 22) главни град Гане, 24) укоснице, 27) јужно воће, 31) бугарски дечји песник (Босилек), 34) два слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Крилов, 6) трик, 7) тле, 9) рам, 10) кран, 11) с, л, 12) чиода, 13) аба, 15) Свир, 16) терет, 18) ме, 19) тен, 20) Пи, 21) занос, 23) рп, 25) еја, 26) тане, 28) бн, 29) шаран, 30) рој, 32) ваза, 33) авал, 35) гол, 36) едитор.

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански фах 124 ● Преплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полу-годишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полу-годишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

МАЛА ПОШТА

КОЛИКО ГОДИНА ИМА ПОШТА?

Драги Забавниче,
Интересује ме од кад се зна за поштанске курире. Ако можеш, одговори ми!

Л. Пећ

За поштанске курире зна се одавно. Још у најстарија времена постојали су поштански курири у Египту — помињу се за време дванаесте династије — у Сирији и Мезији. Уосталом то потврђује и Диодор са Сицилије. Херодот каже да је персијски краљ Кир, пред одлазак у бој против Скита (око 500 година п. н. е.) образовао нарочите станице за одмор курира и њихових коња да би док рат траје био у вези са својом престоницом.

Нека врста поштанског курира био је и онај Ксерксов гласник који је добио налог да однесе тужну вест да су Персијанци изгубили битку код Саламине. У историји се помиње да су Персијанци употребљавали ласте за преношење поште као што то данас чине голубови. Стара Грчка, Македонија и Рим имали су на свим важнијим путевима своје сталне поштанске курире.

Ратујући по Галији Јулије Цезар слао је у Рим вести помоћу курира који су се смењивали. Била је то претходница данашње штафете. Један тркач предавао би пошту другом пошто би претходно у брзом темпу претрчао стазу осредње дужине. Писмо је тако ишло из руке у руку док не би дошло до циља. Тако је, на пример, једно Цезарево писмо путovalo из Бретање до Рима 26 дана, а друго 28.

И у нашој земљи постојали су стални поштански курири. То су били добро познати „татари“, који су се служили мезуланама, то јест успутним станицама, каквих је било на свим важнијим путевима и у којима су „татаре“ увек чекали одморни коњи.

КАКО ДА СМРШАМ?

Поштовани Забавниче,

Као редован читалац обраћам се теби у нади да ћеш ми помоћи. Имам 13 година, висока сам 1,67 а тешка 64 килограма. Моја највећа жеља је да ослабим. Желела бих да имам 55 килограма. Шта ми ви саветујете?

Радмила, Земун

Зашто желиш да ослабиш кад твоја тежина сасвим одговара твојој расту? У сваком случају ми смо против неких режима за мршављење сем под стручним надзором лекара. А ни он ти не би, верујемо, саветовао да гладујеш у време кад још растеш и развијаш се. Потрчи

мало више и помози мами у кући, прескочи сваку другу бомбону и бићеш задовољна.

ШКОЛА ЗА ПЕВАЧЕ

Драга редакцијо,
Имам 15 година и желела бих да постанем певачица. Само не знам коме да се обратим.

М. Анђелић
Крагујевац

Радио Београд (Хилендарска 2/1) својом емисијом „Студио VI пружа вам шансу“ омогућује младима да покажу шта знају: да глуме, рецитију, певају и свирају. Према томе можете се њима обратити.

Уколико, пак, желите да школујете глас, онда треба да се упишете у музичку школу, одсек певања.

ТЕНИС-КЛУБ

Драга редакцијо,
Имам 14 година. Желела бих да тренирам тенис. Молим вас помозите ми да остварим своју жељу. Одговорите ми где да се упишем и какви су услови за озбиљно тренирање.

Афродита, Београд

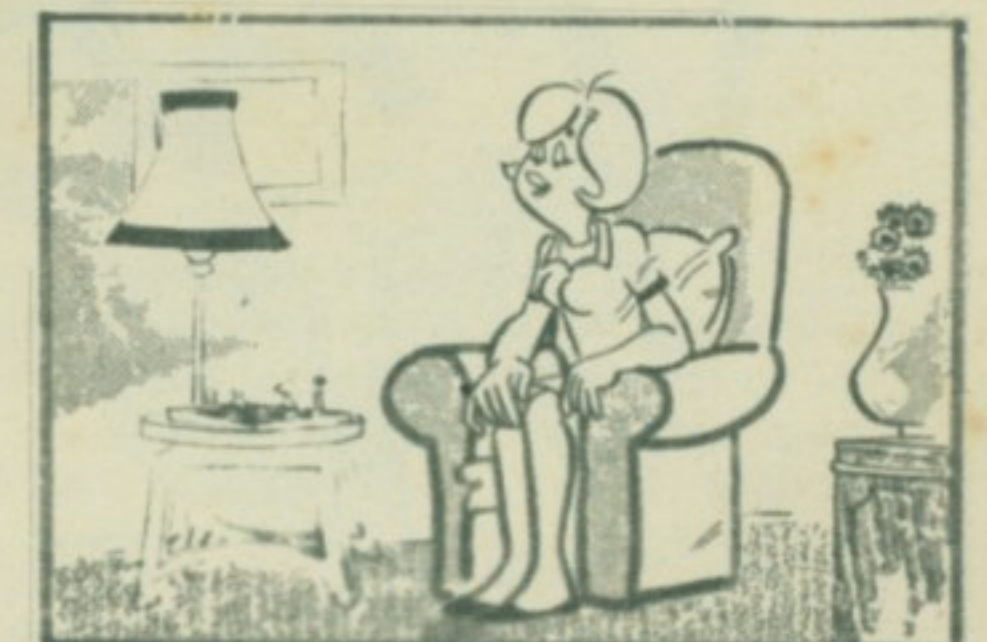
Најбоље би било да се обратите Тенис-клубу који се налази у Улици Мије Ковачевића бр. 3, Карабурма. Они ће вас тачно обавестити о условима за тренирање.

ЗА ШАХИСТЕ — ПОЧЕТНИКЕ

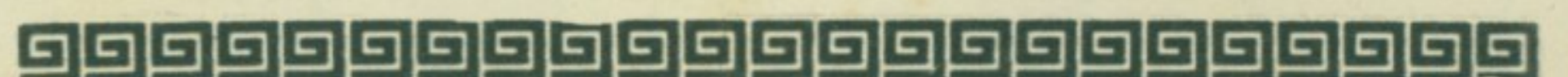
Драги Забавниче,

Интересује ме јако шах. Желела бих да га добро научим, али не знам где бих могла да набавим литературу за шахисте почетнике како бих што пре савладала ту игру.

Љубица

Распитали смо се и дознали да у књижари „Просвете“ у Београду, Кнез Михајлова 12, можете набавити литературу која вас интересује.

WALT
DISNEY

МИКИ

